

ΟΣΙΟΣ ΝΙΚΩΝ Ο «ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ»

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΡΑΣΕΩΣ ΚΑΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΔΟΜΗΣ
ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2015 ΤΕΥΧΟΣ 192οv

ΟΣΙΟΣ ΝΙΚΩΝ Ο «ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ»

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ - ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ | ΤΕΥΧΟΣ 192ον

ΟΣΙΟΣ ΝΙΚΩΝ Ο «ΜΕΤΑΝΟΕΙΤΕ»
ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΟΝ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ
ΚΩΔΙΚΟΣ 110015

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ:
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ
ΛΥΣΑΝΔΡΟΥ 5, 23100 ΣΠΑΡΤΗ
Τηλ. 27310 26580
Fax 27310 26581
www.immspartis.gr
email: info@immspartis.gr
imm-spar@otenet.gr

ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ:
ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΣΠΑΡΤΗΣ
κ.κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:
ΑΡΧΙΜ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ ΚΟΣΜΑΣ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΕΤΗΣΙΑ
ΣΥΝΔΡΟΜΗ: 0,60€

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ:
ΧΡΙΣΤΙΝΑ-ΑΝΝΑ Α. ΧΙΩΤΗ
Τριακοσίων 48, Σπάρτη
τηλ. 27310 81253
info@lakonikos.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

«Χριστός ἐπί γῆς ὑψώθητε»	74
<i>Σεβ. Μητροπολίτου Μονεμβασίας καί Σπάρτης κ. Εὐσταθίου</i>	
<i>Οἱ Πατέρες στόν σύγχρονο κόσμο</i>	
«Μακάριοι οἱ πραεῖς ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τήν γῆν» (Ματθ. 5, 5)	76
<i>Αρχιμ. Ἐφραίμ Μιλτιάδου, Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων Σπάρτης</i>	
<i>Προσεγγίσεις καί προβληματισμοί</i>	
Ἄνατρέφοντας τόν Νάρκισσο	78
<i>Αρχιμ. Πορφυρίου Κονίδη, Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίων Ἀναργύρων Πάρωνος</i>	
<i>Σύγχρονες μορφές Γερόντων καί Ἀσκητῶν</i>	
Γέρων Ἀββακούμ ὁ ἀνυπόδητος (1894-1978)	80
<i>Ἱερομονάχου π. Εὐσεβίου Ρασιᾶ</i>	
<i>Νεανικοί Ἀγκυροβολισμοί</i>	
«Ἄλλόκοτο Μυστήριο»	83
<i>Ευαγγέλου Θεοδώρου, Βιβλιοθηκονόμου</i>	
<i>Ἀπό τή ζωή τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας</i>	
Γεγονότα - Σχόλια	84
Χρονικά Ἱερᾶς Μητροπόλεως	91

«Χριστός ἐπί γῆς ὑψώθητε»

Σεβ. Μητροπολίτου Μονεμβασίας καί Σπάρτης κ. Εὐσταθίου

Μέ τις τέσσερις αυτές λέξεις, ἄρρηκτα ἔνωμένες, ὁ ἱερός ὕμνογράφος τῆς Ἐκκλησίας, μᾶς μεταδίδει ἕνα μοναδικῆς ἀξίας πανευφρόσυνο μήνυμα. Μέ τόν κατεξοχήν βαθυστόχαστο αὐτόν λόγο πληροφορούμαστε γιά ἕνα ἀνεπανάληπτο γεγονός, τήν ἄφιξη στήν πολυστένακτη γῆ ἑνός ὑψηλοῦ Προσώπου.

Ποίος, ὅμως, εἶναι αὐτός ὁ βαρυσήμαντος ἐπισκέπτης πού ὡς χριστιανοί γιά δύο χιλιάδες χρόνια συνεχῶς ὕμνοῦμε καί δοξολογοῦμε καί θερμά ἐπιζητοῦμε τό ἀτίμητο ἔλεός του καί ἐκλιπαροῦμε τήν πολυπόθητη βοήθειά του σέ κάθε ἐπώδυνο ἀδιέξοδο τῆς ζωῆς μας;

Δέν εἶναι μόνο ἄνθρωπος, ἔστω ὁ σοφότερος, ὁ ἱκανότερος, ὁ προφήτης, ὁ ἡγέτης, ὁ χαρισματικός δάσκαλος. Δέ φέρει τίς ἀνθρώπινες ἀδυναμίες καί ἀτέλειες καί δέν ὑπόκειται στή φθορά καί στόν θάνατο.

«Χριστός ἐπί γῆς» εἶναι ὁ Μεσσίας. Εἶναι ὁ Υἱός καί Λόγος τοῦ Θεοῦ. Εἶναι ὁ τέλειος Θεός καί ὁ τέλειος ἄνθρωπος καί φέρει ὅλες τίς ἀρετές στόν ἀπόλυτο βαθμό. Εἶναι ὁ Φιλάνθρωπος καί Θεάνθρωπος, ὁ ἀχώρητος καί ἀσύλληπτος Κύριος. Ἡ ἐναγώνια προσδοκία τῶν Ἐθνῶν. Εἶναι ἡ διακαῆς ἐπιθυμία τῶν Δικαίων. Κατά τόν μεγαλοφωνότατο

προφήτη Ἡσαΐα «*ἡ ἀρχή ἐγεννήθη ἐπί τοῦ ὤμου αὐτοῦ καί καλεῖται τό ὄνομα αὐτοῦ μεγάλης βουλής ἄγγελος, θαυμαστός σύμβουλος, Θεός ἰσχυρός, ἐξουσιαστής, ἄρχων εἰρήνης, πατήρ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος*» (θ,6).

«Χριστός ἐπί γῆς». Καί ποιά εἶναι ἡ γῆ;

Οὔτε κόκκος ἄμμου συγκρινόμενη μέ τό ἄπειρο πλήθος τῶν ἀστέρων. Ἀπό τούς εἰρηνικούς οὐρανοῦς κατέρχεται στήν ταραγμένη καί βυθισμένη στήν ἀμαρτία ἀνθρωπότητα. Συναντᾶ ἕναν λαό ἐγκλωβισμένο στόν ἐγωισμό, στήν πολυώνυμη ἀκολασία, νά περιφρονεῖ τή γυναῖκα καί τό παιδί, νά ἔχει τή δουλεία βασικό γνώρι-

σμα τοῦ πολιτισμοῦ του. Ταπεινώνεται, γίνεται ἄνθρωπος, γιά νά πλησιάσει τό δημιουργημά του, νά δώσει στήν κτίση ἕνα καινούργιο Πρόσωπο, νά κάνει τόν πεπτωκότα ἄνθρωπο κατά χάρι Θεό.

Φιλόσοφοι καί χαρισματικοί ἡγέτες μέχρι τότε δέν εἶχαν μπορέσει νά ἀνυψώσουν τόν ἄνθρωπο. Ὁ Χριστός, ὅμως, τόν ἀνέβασε στόν Οὐρανό. Μέ τήν ἀγία Του Ἐκκλησία καί τά ἱερά Μυστήρια, πού εἶναι ἀγωγοί τῆς θείας Χάριτος, μᾶς ἐνισχύει καί μᾶς καθοδηγεῖ, γιά νά ἐλευθερωθοῦμε ἀπό τά δεσμά τῆς ψυχοκτόνου ἀμαρτίας.

*Ἀπό τούς εἰρηνικούς οὐρανοὺς
κατέρχεται στήν ταραγμένη
καί βυθισμένη
στήν ἁμαρτία ἀνθρωπότητα.
Συναντᾷ ἕναν λαό ἐγκλωβισμένο
στόν ἐγωισμό, στήν πολυώνυμη
ἀκολασία, νά περιφρονεῖ
τή γυναῖκα καί τό παιδί,
νά ἔχει τή δουλεία βασικό
γνώρισμα τοῦ πολιτισμοῦ του.
Ταπεινώνεται, γίνεται ἄνθρωπος,
γιά νά πλησιάσει τό δημιουργημά
του, νά δώσει στήν κτίση
ἕνα καινούργιο Πρόσωπο,
νά κάνει τόν πεπτωκότα ἄνθρωπο
κατά χάρη Θεό.*

«Χριστός ἐπί γῆς ὑψώθητε», λοιπόν, μᾶς προτρέπει ὁ ἱερός ὕμνωδός. Σηκωθεῖτε, ἀφῆστε τόν ὕπνο τῆς ραθυμίας φωνάζει σέ ὄλους, νέους καί ἡλικιωμένους, μικρούς καί μεγάλους, πλούσιους καί φτωχοῦς, ἄρχοντες καί ἀρχόμενους, πολυμαθεῖς, ἁμαθεῖς καί ὀλιγογράμματους καί ἡ μητέρα μας Ἐκκλησία. Ἀλλάξτε ζωή. Μετανοῆστε καί ἀκολουθήστε τόν δρόμο τῆς ἀγάπης, τῆς εἰρήνης, τῆς φιλανθρωπίας, τῆς ἐγκράτειας. Ἀκοῦστε τή σωτήρια φωνή τοῦ «θαυμαστοῦ Συμβούλου», τοῦ Ἐνσαρκωθέντος Θεοῦ, «δεῦτε πρός με πάντες οἱ κοπιῶντες καί πεφορτισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς», ὅταν τὰ ποικίλα καί πολλά προβλήματα φέρνουν τό σκοτάδι τῆς ἀπελπισίας στήν ψυχή σας. Μὴν παρασύρεσθε ἀπό ὀρισμένους ἐπώνυμους, φαινομενικά σοφοῦς πού ζαλισμένοι ἀπό τὴν ἐπιστημονικὴ ἐξέλιξη, τὸν ὀρθολογισμό καί τό ὑλιστικὸ σύγχρονο πνεῦμα κηρύττουν τὴν ἀποστασία ἀπὸ τὸν Χριστό ὡς ἀληθινὴ χαρὰ, μόνιμη εὐτυχία, πλήρη ἐλευθερία, γνήσια πρόοδο καί ἐξύψωση. Τὸν καρπὸ αὐτῆς τῆς παρακοῆς τοῦ θεοῦ θελήματος τὸν ἔχουμε ἤδη δοκιμάσει. Κραυγαλέα καί πολύμορφη κοινωνικὴ ἀνισότητα, ἄγχος, μοναξιά, δύο παγκόσμιοι πόλεμοι, πολλές διαρκεῖς συγκρούσεις τοπικῆς κλίμακας, φαινόμενα μαζικῆς τρομοκρατίας, ἐνῶ τὰ βαριά σύννεφα μιᾶς ἀκόμη μεγάλης ἔνοπλης ἀντιπαράθεσης συγκεντρώνονται ἀπειλητικά στόν διεθνεῖς ὀρίζοντα, ἀφοῦ «ὀδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν» οἱ σύγχρονοι ἄνθρωποι.

Μία τέτοια πνευματικὴ ἀνύψωση εὐχομαι σέ ὄλους σας, τούς παρόντες καί τούς ἀπόντες, ἀλλὰ καί στοὺς ἀποδήμους ἀδελφούς μας, πού πάντα ἔχουμε σὴ σκέψη μας καί τούς ἀγαπᾶμε.

«Μακάριοι οἱ πραεῖς ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν» (Ματθ. 5, 5)

Ἄρχιμ. Ἐφραίμ Μιλτιάδου,

Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων Σπάρτης

Οἱ συνθήκες τῆς σημερινῆς ζωῆς εἶναι φυσικὸ νὰ μᾶς ἔχουν ἀπομακρύνει ἀπὸ αὐτὴ τὴν μεγάλη ἀρετὴ τῆς πραότητος.

Ὁ Ἅγιος Χρυσόστομος κάνει μία βαθιὰ ἀνάλυση καὶ μᾶς λέγει ὅτι «Κατεξοχὴν γνώρισμα τοῦ ἀνθρώπου ποὺ ἔχει τιμηθεῖ μὲ τὸ λογικὸ εἶναι ἡ ἐσωτερικὴ ἡσυχία καὶ ἡ ὀρθὴ σκέψη ποὺ κατανικάει τὰ ἐσωτερικὰ ἄτακτα σκιρτήματα καὶ διασώζει τὴν ἡρεμία γιὰ νὰ μὴν καταντῆσει σὰν τὰ ἄλογα ζῶα ποὺ ἄγονται καὶ φέρονται ἀπὸ τὰ ἔνστικτά τους».

Ὁ πρᾶος ἄνθρωπος γίνεται ὁ μιμητὴς τοῦ Κυρίου τῶν ὅλων. Ἡ πολυπραγμοσύνη δυστυχῶς μᾶς δημιουργεῖ ἐσωτερικὴ ἔνταση ποὺ ἐκφράζεται μὲ λεκτικὴ ἐπιθετικότητα καὶ ἀσυνεννοησία, ἐν πολλοῖς καὶ μὲ ἀκραῖες μορφές βίας (ξυλοκόπημα, φόνους, καταστροφικὴ μανία ποὺ ὀδηγεῖ στὸν μηδενισμό). Ὅλα αὐτὰ φυσικὰ γίνονται ἐν τῇ ἀπουσίᾳ τοῦ Θεοῦ καὶ ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ ἐγωιστῆ εἰδωλοποιημένου ἀνθρώπου. Εἶναι γεγονὸς ὅτι ὁ θυμῶδης δὲν μπορεῖ νὰ ὑποφέρει οὔτε τὸν ἑαυτό του, ἐνῶ ὁ πρᾶος ὑπομένει καὶ τὰ ἐλαττώματα τοῦ ἄλλου.

Οἱ πνευματικὲς προϋποθέσεις εἶναι αὐτὲς ποὺ θὰ βοηθήσουν τὸν ἄνθρωπο νὰ μπεῖ στὸν δρόμο τῆς πνευματικῆς γαλήνης. «Μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρᾶός εἰμι καὶ ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ καὶ εὐρήσετε ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν» (Ματθ. 11,

29). Ὁ Κύριός μας δὲν ἀγανακτοῦσε ποτὲ οὔτε φυσικὰ καὶ ὀργιζόταν, εἶχε τὸν τρόπο νὰ προσελκύει κοντὰ του ὅλους τοὺς ἀνθρώπους μὲ ἡρεμία καὶ γαλήνη. Τὸ ἴδιο βλέπουμε σχεδὸν σὲ ὅλους τοὺς Ἁγίους. Ἐσωτερικὰ βίωναν τὴν εἰρήνη τοῦ Θεοῦ καὶ αὐτὸ ἀντανακλοῦσε καὶ ἐξωτερικὰ σὲ αὐτοὺς ποὺ τοὺς προσέγγιζαν. Οἱ πολλὲς μέριμνες τῆς σημερινῆς κοινωνίας, ἡ συνεχῆς ἐνημέρωση διὰ τὰ συμβαίνοντα στὸν κόσμον, ἡ ἀβεβαιότητα τῆς καθημερινότητας πιέζουν ἀφόρητα τὸν ἔσω ἄνθρωπο. Ἡ λύση εἶναι ἡ ἐπιστροφή σὲ μία πιὸ ἀπλὴ ζωὴ. Ἡ μίμηση τῆς βιοτῆς τῶν Ἁγίων μας, στὸ μέτρο ποὺ μπορεῖ ὁ καθένας νὰ ἐφαρμόσει.

Ὁ Κύριος μᾶς δίδαξε νὰ εἴμαστε πρᾶοι καὶ νὰ μὴν δυσανασχετοῦμε, ὅταν συζητοῦμε μὲ κάποιους καὶ δὲν μποροῦμε νὰ τοὺς πείσουμε. Γιατί δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ κερδίσει τίποτα ὁ θυμωμένος, ἀλλὰ ἀντίθετα εἶναι δυνατὸν νὰ κάνει τὸ συνομιλητὴ του ἀκόμα χειρότερο μὲ τὴν ἐπιθετικὴ του συμπεριφορά.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος μᾶς λέει χαρακτηριστικὰ : «Ὁ δοῦλος τοῦ Κυρίου δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἐριστικὸς ἀλλὰ ἡπιος καὶ ἀνεκτικὸς πρὸς ὅλους» (Β' Τιμ. 2, 24) .

Σὲ ἕναν ἀνεπανάληπτο λόγο του ὁ σοφὸς ἱεράρχης Ἅγιος Χρυσόστομος κάνει ἕνα μονόλογο τοῦ ἰδίου τοῦ Κυρίου μας, ὁ ὁποῖος μᾶς καθηλώνει «Ἄν δὲν ἤμουνα πρᾶος Υἱός

Οί πολλὰς μέριμνες
 τῆς σημερινῆς κοινωνίας,
 ἢ συνεχῆς ἐνημέρωση
 διὰ τὰ συμβαίνοντα στὸν κόσμον,
 ἢ ἀβεβαιότητα
 τῆς καθημερινότητος πιέζουν
 ἀφόρητα τὸν ἕσω ἄνθρωπον.
 Ἡ λύση, εἶναι ἡ ἐπιστροφή
 σὲ μία πιὸ ἀπλὴ ζωὴ.
 Ἡ μίμηση τῆς βιοτῆς τῶν Ἀγίων
 μας, στὸ μέτρο πὸν μπορεῖ
 ὁ καθένας νὰ ἐφαρμόσει.

τοῦ Βασιλέως Θεοῦ, δὲν θὰ διάλεγα γιὰ μητέρα μου ταπεινὴ γυναῖκα. Ἄν δὲν ἤμουνα πρᾶος, δὲν θὰ ἐρχόμουν νὰ μείνω μαζί σας, ἐγὼ πού δημιούργησα τὴν ἀόρατη καὶ τὴν ὀρατὴ πλάση. Ἄν δὲν ἤμουνα πρᾶος, δὲν θὰ ἀνεχόμουν νὰ σπαργανανωθῶ, ἐγὼ πού εἶμαι ὁ δημιουργὸς τοῦ χρόνου. Ἄν δὲν ἤμουνα ταπεινός, δὲν θὰ δεχόμουν νὰ γεννηθῶ σὲ φτωχὴ φάτνη, ἐγὼ πού κατέχω τὰ πλούτη ὄλου τοῦ κόσμου. Ἄν δὲν ἤμουνα πρᾶος, δὲν θὰ ζοῦσα μέσα στὸ στάβλο μὲ τὰ ἄλογα ζῶα, ἐγὼ πού δὲν μποροῦν νὰ μέ δοῦν οὔτε τὰ Χερουβεῖμ. Ἄν δὲν ἤμουνα πρᾶος δὲν θὰ μὲ ἔφτυναν τὰ χεῖλη τῶν ἀσεβῶν, ἐμένα, πού μὲ πτύσμα χάρισα φῶς στοὺς τυφλοὺς. Ἄν δὲν ἤμουνα πρᾶος, δὲν θὰ ἀνεχόμουν τὰ ραπίσματα τῶν δούλων, ἐγὼ πού χάρισα στοὺς δούλους τὴν ἐλευθερία. Ἄν δὲν ἤμουνα πρᾶος, δὲν θὰ ἄφηνα νὰ μὲ χτυποῦν μὲ μαστίγια στὴν πλάτη μου, γιὰ νὰ ἐλευθερώσω τοὺς αἰχμαλώτους. Ἀλλὰ γιατί δὲν λέω τὸ σπουδαιότερο; Ἄν δὲν ἤμουνα πρᾶος, ἐγὼ πού δὲν χρωστοῦσα τίποτα, δὲν θὰ πλήρωνα ἀντὶ γιὰ τοὺς ἀμαρτωλοὺς τὸ χρέος τους, πού ἦταν τόσο μεγάλο, ὥστε ἀπαιτοῦσε θάνατο» (Λόγος εἰς ἄγ. Βάσσον, 2 ΜΓ, 50, 722).

Πρέπει νὰ εἴμεθα εὐγνώμονες γιὰ αὐτὴ τὴ μεγάλη δωρεὰ τοῦ Σωτῆρα μας, ὁ ὁποῖος θυσιάστηκε γιὰ τὴ δικὴ μας σωτηρία καὶ μᾶς ζητάει ἐλάχιστα ψίχουλα ἀγάπης, γιὰ νὰ γίνουμε πρᾶοι καὶ ταπεινοὶ στὴν καρδιά. Τὸ ὄφελος εἶναι δικό μας, ἀλλὰ ἀντανακλᾶται καὶ στοὺς συνανθρώπους μας, ἐφόσον παύουν οἱ ἔριδες καὶ οἱ συγκρούσεις στὴν ἐπὶ γῆς πορεία μας. Καὶ ἔρχεται ἡ εἰρήνη τοῦ Χριστοῦ στὶς καρδιές μας.

Ἐνατρέφοντας τόν Νάρκισσο

Ἱστορίες καί μῦθοι πού κρύβουν τόν ἑαυτό μας

Ἀρχιμ. Πορφυρίου Κονίδη,

Καθηγουμένου τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίων Ἀναργύρων Πάρνωνος

Ὅλοι λίγο πολύ γνωρίζουμε τήν ἱστορία τοῦ μυθικοῦ Νάρκισσου καί τήν τραγική κατάληξή του. Τοῦ νέου αὐτοῦ πού παράφορα ἀγάπησε - ἐρωτεύθηκε τό εἶδωλό του καί ἔτσι ἔχασε τή ζωή του, ὅταν γοητευμένος ἀπό τήν ἀντανάκλαση τῆς μορφῆς του στό νερό τῆς πηγῆς, ἔσκυψε νά τή θαυμάσει, νά τή φιλήσει, μέ ἀποτελεσμα νά πνιγεῖ. Ἀπ' αὐτήν τήν ἀρρωστημένη συμπεριφορά γεννήθηκε ὁ Ναρκισσισμός. Ναρκισσισμός, λοιπόν, εἶναι ἡ αὐταρέσκεια σέ ὑπερβολικό βαθμό· ὁ ἀκραῖος αὐτοθαυμασμός· ἡ ἔλξη τοῦ προσώπου πρὸς τόν ἑαυτό του. Διακρίνεται, κατά τίς σύγχρονες ψυχολογικές θεωρίες, σέ πρωτογενή, ὅποτε εἶναι ἕνα φυσιολογικό μεταβατικό στάδιο τῆς ψυχοσωματικῆς ἀνάπτυξης τοῦ παιδιοῦ, καί σέ δευτερογενή, ὅποτε συνιστᾷ μία παθολογική κατάσταση γιά τόν ἐνήλικα.

Εἶναι γεγονός ὅτι κάποιοι μῦθοι, τραγούδια ἢ θεατρικά ἔργα γίνονται ἀγαπητά, πασίγνωστα καί διαχρονικά, ἐπειδή μᾶς ἀφοροῦν προσωπικά· εἴτε συνειδητά εἴτε ἀσυνειδητά. Μᾶς προβληματίζουν, διότι στό μεδούλι τῆς ὑπόθεσής τους φέρουν κάτι δικό μας, κάτι πολύ προσωπικό πού μᾶς χαρακτηρίζει, μᾶς προσδιορίζει καί μᾶς ταυτίζει μαζί τους. Βρίσκουμε, δηλαδή, μέσα σ' αὐτά ἀλήθειες πού κρύβονται μέ ἐπιμέλεια στά ἐσωτερὰ μας, ἀλλά δύσκολα τίς παραδεχόμαστε καί ἀκόμα πιό δύσκολα τίς προβάλλουμε μπροστά μας. Μέ ἄλλα λόγια πυροδοτεῖται μέσα μας μιά σημαντική ψυχική βάσανος, ὅπως ὑποστηρίζει

σύγχρονος ψυχαναλυτής. Μιά βάσανος πού δημιουργεῖ μιά ἐσωτερική ἐμπλοκή, ἡ ὁποία ἐπηρεάζει καί ὑποβάλλει μιά στάση ζωῆς καί πορείας. Ἔτσι συμβαίνει καί μέ τόν ναρκισσισμό, τήν ψυχοπαθολογική αὐτή κατάσταση πού, σέ μικρό ἢ μεγάλο βαθμό, ὅλοι κρύβουμε, συντηροῦμε καί κουβαλοῦμε μέσα μας, ἡ ὁποία σηματοδοτεῖ τόν χαρακτήρα καί τήν προσωπικότητά μας.

Τό φαινόμενο τοῦ ναρκισσισμοῦ ἔχει ἀπασχολήσει ἐκτός τῆς Ἐκκλησίας καί διάφορες ψυχαναλυτικές σχολές πού ἔχουν ἀναπτύξει διάφορες θεωρίες σχετικές μέ τό φαινόμενο καί τίς διαφορές ἐκδηλώσεις του. Κάποιοι ἀπό αὐτούς ὑποστηρίζουν ὅτι *«ἀποτελεῖ ἔκφραση τοῦ ἔνστικτου αὐτοσυντήρησης, μέ κύρια χαρακτηριστικά τήν μεγαλομανία καί τήν ἀπόσυρση ἐνδιαφέροντος ἀπό τόν ἐξωτερικό κόσμο»* (Freud). Κάποιοι ἄλλοι πάλι λένε πώς *«ἡ ἀνάπτυξη τοῦ ἀνθρώπου ἐξαρτᾶται ἀπό τόν ναρκισσισμό. Ὁ ναρκισσισμός εἶναι ἡ κινητήρια δύναμη τῆς ζωῆς, εἶναι μιά ζωτική ὁρμή: «ὁ Ναρκισσισμός πρέπει νά θεωρηθεῖ ὡς δύναμη, τῆς ὁποίας ἡ ἐνέργεια μετέχει στή δόμηση τοῦ Ἐγῶ»* (Grunberger).

Οἱ θεωρίες, λοιπόν, εἶναι πολλές καί οἱ ἀπόψεις διαφέρουν. Ἐκεῖνο πού πρέπει νά κρατήσουμε καί πάνω ἀπ' ὅλα νά κατανοήσουμε εἶναι πώς ὁ ναρκισσισμός εἶναι μιά ὑπαρκτή μεταπτωτική συμπεριφορά, ἡ ὁποία χαρακτηρίζει ὅλα τά ἀνθρώπινα ὄντα. Ἀποτελεῖ μέρος τῆς ζωῆς τους, εἴτε σέ ἐνεργή εἴτε σέ λανθάνουσα κατάσταση, καί τοῦ

το διότι έχει παρασιτικά χαραχτεί στο DNA όλων μετά την πτώση και έξοδο μας από τον Παράδεισο. Μετά την άκριτη επιλογή μας να ζήσουμε μακριά από τον Θεό και χωρίς Αυτόν. Από τη στιγμή της γέννησής μας επικεντρωνόμαστε στον έαυτό μας, στις επιθυμίες μας, στις ανάγκες μας. Χαρακτηριστικά πού αυξάνουν καθώς μεγαλώνουμε· πού έντοπίζονται τόσο μέ έξωτερικές, προσωπικές, κοινωνικές όσο και μέ πνευματικές έκδηλώσεις ή συμπεριφορές.

Στή θρησκευτική γλώσσα ο ναρκισσισμός ταυτίζεται μέ την απόλυτη έγκεντρικότητα. Μέ εκείνη την άρρωστη ψυχοπαθολογική κατάσταση κατά την όποια τό πρόσωπο θέτει ως κέντρο του σύμπαντος τόν μοναδικό και άνεπανάληπτο έαυτό του. Συνήθως οι νάρκισσοι έχουν, ή θέλουν να πιστεύουν ότι έχουν γοητευτικό παρουσιαστικό. "Ότι στην παρέα είναι ιδιαίτερα εύχάριστοι. Συμμετέχουν σέ κάθε είδους συζήτηση έχοντας γνώμη επί παντός έπιστητού, μέ συνειδητό ή άσυνειδητο στόχο να γίνουν τό επίκεντρο. "Όταν νιώσουν ότι αυτό τό έχουν έξασφαλίσει, συμπεριφέρονται πλέον σαν κακομαθημένα παιδιά. Ζοϋν ένδεδυμένοι τόν ρόλο του υπέροχου, του μοναδικού, του ξεχωριστού, του άνεπανάληπτου. Ψεύδονται άκόμη και στον ίδιο τους τόν έαυτό. Δέν παραδέχονται λάθη. Δέν ζητοϋν συγγνώμη, κι άν κάποτε τό κάνουν, δέν τό έννοοϋν, άλλα αυτοθυματοποιοϋνται, προκειμένου να μεταβιβάσουν εύθϋνες για τίς άστοχίες τους σέ άλλους. "Όπως λέει ένας σημερινός ψυχοθεραπευτής: «Πρόκειται στό σύνολό τους, για άτομα έγκεντρικά, ψυχρά, αλαζονικά, μεγαλομανή, πού δέν μποροϋν να έρθουν πολύ κοντά συναισθηματικά με κάποιον, γιατί στην οϋσία δέν μποροϋν να αγαπήσουν οϋτε τόν έαυτό τους. Αγαποϋν τό

έξιδανικευμένο άτομο πού βγάζουν προς τά έξω και τό όποιο στην πραγματικότητα δέν υπάρχει. Ώς έκ τούτου και έχοντας ως ένα βαθμό επίγνωση τής ψυχολογικής τους εύθραυστότητας, παραμένουν «κλειστοί», ζοϋν μέ τό φόβο τής κατάρρευσης, είναι ιδιαίτερα εύάλωτα στην κριτική, πληγώνονται εύκολα, ταπεινώνονται έξίσου εύκολα, ζοϋν μέ τό διαρκή φόβο για τό χαμό τής αυτοεκτίμησής τους, και αισθάνονται παράλληλα, ότι είναι ένα τίποτα. "Όχι σπάνια, αντιδροϋν μέ στοχευμένη όργή».

Πώς θα γλιτώσουμε, λοιπόν, από μιá άσθένεια ή όποια κατατυραννά την ύπαρξή μας από τά γενοφάσκια μας; Ή έν Χριστώ ταπείνωση πού θεραπεϋει χωρίς να πληγώνει· πού ζωογονεί χωρίς να αφήνει ψυχολογικά άπωθημένα, τά όποια νεκρώνουν πνευματικά την ψυχή· είναι τό πρώτο, βασικό, θεραπευτικό και μεταμορφωτικό βήμα. Ή επίγνωση πώς είμαστε φορείς αυτής τής άσθένειας είναι ήδη ένα πολύ μεγάλο προοδευτικό βήμα. Τά υπόλοιπα είναι έργο τής Χάριτος και τής Αγάπης του Θεού προς τό πλάσμα Του. Από τη στιγμή πού αναγνωρίζει κανείς την άσθένεια από την όποια πάσχει, από τη στιγμή πού ξεκαθαρίζει κανείς μιá αλήθεια μέσα του, ήδη ένας σπόρος πέφτει έλπιδοφόρα σέ καλή γη... και από μόνος του, άργά αλλά σταθερά, μέ την ελεύθερη δική μας βούληση, άλλα προπάντων μέ τή βοήθεια του Θεού, αναπτύσσεται καρποφόρα. Γι' αυτό είναι καλό να προσέχουμε κάποιες ιστορίες, κάποιους, έστω μύθους, επειδή κρύβουν μεγάλες αλήθειες και ανέλπιστα άλλα σπουδαία, σωτήρια, λυτρωτικά διδάγματα. "Ας μήν ξεχνάμε ποτέ ότι οι ιστορίες και οι μϋθοι πού θυμόμαστε κρύβουν βιογραφικά, και άκόμα μή έν Χριστώ αποκωδικοποιημένα, προσωπικά μας στοιχεία...

Γέρων Ἀββακούμ ὁ ἀνυπόδητος (1894-1978)

Ἱερομονάχου π. Εὐσεβίου Ρασσιᾶ

Κάθε ὀρθόδοξος χριστιανὸς εἶναι μέρος τῆς ὀρθόδοξης ἡσυχαστικῆς καὶ ἀσκητικῆς παράδοσης. Γιὰ τοὺς μοναχοὺς λέγεται ὅτι κάθε μοναχὸς εἶναι ὅλη ἡ ἡσυχαστικὴ καὶ ἀσκητικὴ παράδοση. Ἄν χαθοῦν ὅλα τα συγγράμματα τῆς ὀρθόδοξης ἡσυχαστικῆς καὶ ἀσκητικῆς παράδοσης, ἓνας μοναχὸς εἶναι σὲ θέση νὰ τὰ ξαναγράψει. Δὲν εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν νὰ γνωρίζει ὁ ὀρθόδοξος χριστιανὸς, τί εἶναι ἡ ὀρθόδοξη ἡσυχαστικὴ καὶ ἀσκητικὴ παράδοση γιὰ νὰ μιλήσει γι' αὐτήν. Φτάνει νὰ γνωρίζει τὸν ἑαυτό του καὶ νὰ μετέχει τῆς μυστηριακῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας. Ὅταν μᾶς ρωτοῦν τί εἶναι ὀρθόδοξη ἡσυχαστικὴ καὶ ἀσκητικὴ παράδοση εἶναι σὰν νὰ μᾶς ρωτοῦν ποιοὶ εἴμαστε ἢ τί εἶναι ἡ ζωὴ μας ἢ τί εἶναι Ἐκκλησία. Ἡ ἀπάντηση εἶναι “ἔρχου καὶ ἴδε”.

Ἐνας θερμὸς ἐργάτης τῆς προσευχῆς ἀλλὰ καὶ ἓνας μεγάλος ἀσκητῆς πού ἐκπλήρωσε μὲ ἀκρίβεια τοὺς κανόνες τῆς μοναχικῆς τάξης καὶ ζωῆς σὰν ἓνας ἐπίγειος ἄγγελος, ἦταν ὁ Γέρων Ἀββακούμ ὁ ἀνυπόδητος, ὁ ἀγιορεΐτης. Ὁ πατὴρ Ἀββακούμ, ὁ κατὰ κόσμον Ἀντώνιος Γαϊτάνος, γεννήθηκε τὸ 1894 στὴ Σύμη τῆς Δωδεκανήσου ἀπὸ γονεῖς μὲ φόβο Θεοῦ, τὸν Γεώργιο καὶ τὴν Εἰρήνη. Ἦταν ὁ πρωτότοκος γιὸς τοῦ εὐσεβοῦς ζεύγους μὲ ἀκόμη ἕξι ἀδελφια. Ὁ πατέρας του ἦταν σφουγγαράς, κατὰ τὴν τότε συνήθεια τοῦ

τόπου. Ἀπὸ μικρὸς “ἔζωγρήθη” ἀπὸ τὴν ἐνοριακὴν ζωὴν τοῦ Ναοῦ τῆς γειτονιᾶς του πού εὐρίσκετο λίγα μέτρα πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ σπίτι του. Καθημερινῶς αἰσθανόταν τὴν ἀνάγκη νὰ παρευρίσκεται στὸν ναὸ τῆς Παναγίας. Μεγαλώνοντας ἄρχισε νὰ κάνει τὸν ἱεροψάλτη, ἔψαλλε δηλαδὴ στοὺς ἐσπερινοὺς καὶ στοὺς ὄρθρους τῶν καθημερινῶν, διότι τὶς ἐορτὲς καὶ τὶς Κυριακὲς ἔψαλλαν ἔμπειροι ἱεροψάλτες στοὺς ναοὺς τοῦ νησιοῦ. Τὶς ἡμέρες ἐκεῖνες πού δὲν ἔψαλλε, βοηθοῦσε στὸ Ἱερό τὸν λειτουργὸ Ἱερέα καὶ καθοδηγοῦσε καὶ τὰ

παιδιά που πήγαιναν για να ντυθοῦν “διακάκια”. Σε σχετικά νεαρή ηλικία, ἔμαθε τὴν τέχνη τῆς ἀγιογραφίσεως, φιλοτέχνησε πολλές εἰκόνες, που σώζονται μέχρι σήμερα στὸ νησί. Ἡ πρώτη του γνωριμία με τὸν μοναχισμό ὀφείλεται σὲ μιὰ μοναχὴ τῆς Σύμης, ἡ ὁποία ἐπέδρασε σημαντικὰ στὴ ζωὴ του. Ἀποφάσισε νὰ γίνει μοναχὸς καὶ ξεκίνησε ἀρχικὰ γιὰ τὴ Μονὴ τοῦ Ἁγίου Σάββα στοὺς Ἁγίους τόπους. Λόγω ὅμως κάποιων δύσκολων καταστάσεων δὲν κατάφερε νὰ φτάσει, ἀλλὰ ἔμεινε γιὰ κάποιον διάστημα στὴν Κρήτη. Ἐκεῖ κάποιος καλὸς του φίλος τοῦ εἶπε γιὰ τὸ Ἅγιο Ὄρος καὶ τὰ πνευματικὰ ἀγωνίσματα που κάνουν ἐκεῖ. Ἔτσι, ἐνθουσιασμένος καὶ γεμάτος θεῖο ζῆλο, τὸ φθινόπωρο τοῦ 1920, σὲ ἡλικία 26 ἐτῶν ὁ Ἄντωνιος φθάνει με πλοῖο στὸ Ἅγιο Ὄρος στὴ Μονὴ Μεγίστης Λαύρας. Μετὰ ἀπὸ δοκιμὴ ἑνὸς χρόνου μέσα στὸν ὁποῖο ἔδειξε ἀπόλυτη ὑπακοὴ καὶ καρτερία, ἡ Σύναξη τῆς Μονῆς ἀποφασίζει νὰ καρεῖ μοναχὸς. Τὸ ὄνομα που τοῦ δίδουν κατὰ τὴν κουρὰ του εἶναι Ἀββακούμ, τὸ ὁποῖο στὰ Ἑβραϊκὰ σημαίνει ἀγκαλιὰ-ἀγκαλιάζω, καὶ μ’ αὐτὸ πλέον θὰ γίνει γνωστὸς ἐντὸς καὶ ἐκτὸς τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Καὶ ὄντως ὁ π. Ἀββακούμ μετὰ ἀπὸ λίγο θὰ γινόταν γιὰ ὅλη τὴν ἀδελφότητα καὶ ὄχι μόνο, μιὰ ἀγκαλιὰ παρηγοριᾶς, διότι εἶχε τὸ χάρισμα τῆς παρακλήσεως. Μετὰ ἀπὸ περίπου δέκα χρόνια ὁ π. Ἀββακούμ θὰ ἀποσυρθεῖ γιὰ περισσότερη ἄσκηση στὸ σπήλαιο τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου στὴν Βίγλα τοῦ Ἁγίου Ὄρους. Ἐκεῖ μόνος με τὸν Θεό, εἶχε σύντροφό του τὴν ἐγκράτεια. Λίγο βρασμμένο ρυζάκι, καὶ πολλάκις ἀνάλαδο,

ἦταν ἀπὸ τὰ πιὸ συνηθισμένα γεύματα.

“Γέροντα, θέλει πλύσιμο” τοῦ εἶπε κάποτε ἓνας ἀδελφὸς τῆς Λαύρας, ὅταν τὸν εἶδε νὰ ρίχνει τὸ ρύζι στὴν κατσαρόλα, χωρὶς νὰ τὸ πλύνει προηγουμένως.

“Ὅλα ἅγια με τὴν προσευχή”, ἦταν ἡ ἀπάντηση τοῦ π. Ἀββακούμ.

Τὸ κελλάκι του ἦταν πτωχὸ καὶ ἀπέριττο, ἀλλὰ αὐτὸς τὸ ὀνόμαζε παλάτι. Ἡ κακοπάθεια σύντροφος τοῦ βίου του, τὸν εἶχε κάνει νὰ ἀρκεῖται στὰ ἐλάχιστα, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς εὐγνωμοσύνης τὸν δίδασκε νὰ τὰ θεωρεῖ καὶ αὐτὰ πολλὰ καὶ τὸν ἑαυτὸ του ἀνάξιο γιὰ τόσες εὐλογίες. Δὲν ἔμεινε πολὺ στὸ ἀσκητήριό του, διότι μετὰ ἀπὸ μιὰ τρομερὴ ἐμφάνιση τοῦ πονηροῦ καὶ μετὰ ἀπὸ μιὰ προσπάθεια νὰ γκρεμίσει τὸν γέροντα σὲ μιὰ χαράδρα ἀποφασίζει νὰ ἐπιστρέψει στὴν Μονὴ γιὰ περισσότερη ἀσφάλεια καὶ πήγαινε στὸ ἀσκητηριὸ του τρεῖς, τέσσερις φορές τὸ χρόνο καὶ τελοῦσε τὴ Θεῖα Λειτουργία καὶ ἐπέστρεφε στὴ Μονὴ τῆς Λαύρας.

Παντοῦ κυκλοφοροῦσε ἀνυπόδητος, παρεκτὸς τῶν περιπτώσεων που εἰσερχόταν στὴν ἐκκλησία ἢ πήγαινε στὸ Συνοδικό, ὅπου γινότουσαν οἱ συνάξεις τῶν Γερόντων. Ἡ πίστη του δὲ ἦταν πολὺ μεγάλη. Τὰ πάντα ἐγκατέλειπε στὴν πρόνοια τοῦ Θεοῦ, τῆς κυρίας Θεοτόκου καὶ τοῦ Ἁγίου Φανουρίου. Φάρμακα δὲ χρησιμοποίησε ποτέ. Ὅταν πρὸς τὸ τέλος τῆς ζωῆς του πάτησε ἓνα καρφὶ καὶ πρήσθηκε τὸ πόδι του, καὶ στὴ συνέχεια μαύρισε με συνεχῆ ἄνοδο τοῦ πρηξίματος στὸ γόνατό του, ἀρνήθηκε νὰ χρησιμοποίησει τὰ φάρμακα που τοῦ

έδωσαν. Έχουμε την Παναγία έλεγε, αυτή μάς υποσχέθηκε ότι εΐναι και θα εΐναι ή γιατρός μας. Και πράγματι! Ένω τὸ πρήξιμο εΐχε φτάσει μέχρι τὸ γόνατό του, μετὰ ἀπὸ λίγο ἄρχισε νὰ υποχωρεΐ, γιὰ νὰ ἐξαφανισθεΐ τελείως μετὰ ἀπὸ λίγες μέρες. Ἄν καὶ ἦταν ἀγράμματος ὁ π. Ἀββακούμ, εΐχε ἐκπληκτικὴ γνώση τῶν Γραφῶν. Μποροῦσε νὰ ἀπαγγέλλει ἀπὸ τὴ μνήμη του γρήγορα καὶ μὲ ἀκρίβεια σελίδα-σελίδα τὴν Παλαιὰ καὶ Καινὴ Διαθήκη. “ Πῶς ἀπέκτησες αὐτὴ τὴν ικανότητα”; ρώτησε ἕνας ιερομόναχος τὸν π. Ἀββακούμ, “εΐναι ἀποτέλεσμα καθημερινῆς σπουδῆς καὶ ἀγνότητος καὶ πάνω ἀπὸ ὅλα Δῶρο τοῦ Ἁγίου Πνεύματος”, ἀπάντησε.

“Πάτερ Ἀββακούμ, πές μου,” συνέχισε ὁ προβληματισμένος ιερομόναχος, “εΐναι δυνατό γιὰ ἕναν πού ζεΐ στὸ κόσμο νὰ πετύχει τὴν ἀγιότητα”; “Εΐναι πολὺ δύσκολο” ἀπάντησε, “ἀλλὰ ὄχι ἀδύνατον”. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος λέει ὅτι δὲν εΐναι ὁ τόπος, ἀλλὰ ὁ τρόπος πού κάνει ἀγίους. Ὁ Ἅγιος προέτρεπε τοὺς ἀνθρώπους οἱ ὁποῖοι ζοῦν στὸ κόσμο νὰ πηγαίνουν στοὺς πατέρες πού ζοῦν στὴν ἔρημο καὶ νὰ ἐξομολογοῦνται σὲ αὐτούς. Τὰ χρόνια πέρασαν καὶ ὁ γέρον Ἀββακούμ βάρυνε ἀπὸ τὶς μεγάλες ἀσκήσεις καὶ τὰ γηρατειὰ καὶ λίγο καιρὸ πρὶν τὴν κοιμησὴ του καὶ ἔχοντας πληροφορία ἐσωτερικὴ γιὰ τὴν μεταβασὴ του στὴν αἰώνια ζωὴ, ζήτησε νὰ μεταφερθεΐ στὸ λιτὸ κελλάκι του στὴν Βίγλα. Ἀφοῦ ετοιμάστηκε καὶ ἔδωσε καὶ ἔλαβε συγχώρηση ἀπὸ ὅλους τοὺς πατέρες καὶ ἀφοῦ μετέλαβε τῶν ἀχράντων μυστηρίων, μετὰ ἀπὸ μιὰ σύντομη

ἀσθένεια καὶ μετὰ πολλῶν κόπων, ταλαιπωριῶν καὶ μεγάλων ἀσκήσεων στίς 19 Ὀκτωβρίου τοῦ 1978 παρέδωσε τὴν ἀγία ψυχὴ του στὰ χέρια τοῦ Θεοῦ πλήρης ἡμερῶν. Ἐτάφη σὲ τάφο πού ὁ ἴδιος εΐχε σκάψει κάτω ἀπὸ τὰ δέντρα τοῦ κελλιοῦ του πού εΐχε φυτέψει. Τὸ Ἅγιον Ὅρος “ἐπτῶχυνε” κυριολεκτικὰ μὲ τὴν ἐκδημία του, ἀλλὰ οἱ διδαχές του, ἡ ἀπλοτητά του, οἱ ἀσκήσεις του καὶ ἡ ἐξόδιος χαρὰ τοῦ Γερο-Ἀββακούμ ἀποτελοῦν γιὰ αὐτὸ καὶ τὸν κόσμο ὁλόκληρο μιὰ ἀνεκτίμητη κληρονομιά.

Διδαχές:

Ρώτησαν κάποια ἡμέρα τὸν μακαριστὸ Γέροντα Ἀββακούμ: «Πῶς θὰ ἐνοήσουμε καλύτερα τὴν Ἁγία Γραφή;» Ὁ μακαριστὸς Γέροντας ἀπάντησε ὡς ἐξῆς: «Μπορεῖτε νὰ μπεῖτε στὸ πνεῦμα τῆς Γραφῆς, ὅταν παρακαλεῖτε ἀπὸ τὴν καρδιά σας. Θὰ σᾶς τὰ πεῖ ὁ Χριστὸς. Ἐρχεται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιο καὶ κατεβαίνει στὴ καρδιά καὶ σὲ διδάσκει τὸ τί καὶ τί. Διότι οὔτε ἡ πολυμάθεια, οὔτε τὰ γράμματα εΐναι ἡ σοφία, ἀλλὰ ὅπως λέει ἡ Θεία Γραφή: «Ἀρχὴ σοφίας, φόβος Κυρίου. Τὸ δὲ γνῶναι νόμον, διανοίας ἐστὶ ἀγαθῆς».

«Δὲν ἔχω τίποτα δικό μου. Ὅλα τα δικά μου τῆς εὐσπλαχνίας καὶ τῆς Χάριτος τοῦ Θεοῦ εΐναι. Ἄδειασα τὸν ἑαυτό μου γιὰ τὸν Χριστὸ. Δὲν ἔχω τίποτα ἄλλο παρὰ τὸν Χριστὸ καὶ τὴ χαρὰ. Ἡ φτώχεια εΐναι ὠραία, διότι ἐλαφρώνει, εὐκολύνει. Πρέπει κανεὶς νὰ εΐναι ἄδειος γιὰ νὰ εἰσέλθει ὁ Χριστὸς. Ὅταν ὁ Χριστὸς εΐναι μαζί μου, εΐναι ἡ χαρὰ ἐντός μου».

«Άλλόκοτο Μυστήριο»

Ευαγγέλου Θεοδώρου
Βιβλιοθηκονόμου

Η υμᾶμαι καθαρά τὴν ἐποχὴ τῆς μεγάλης μου ἀναζήτησης κι αὐτὸ τὸ «ἐπὶ γῆς» θαρρῶ πὼς ἦρθε σὰν λύτρωση σὲ μίαν ἀπαίτηση ἐπιτακτική. "Ένας Θεὸς ἐξ ἀποστάσεως πού μοῦ συνέστησαν, ἀπὸ ἐκεῖ ψηλά, μὲ ἄφηνε μὲ τὸ πλατωνικὸ ἀπωθημένο τοῦ «Θεὸς ἀνθρώπων οὐ μείννυται»². Στὴ ζωὴ κατάλαβα νωρίς: μοναχὰ σὰν χτίσω σχέση οὐσιαστικὴ μπορῶ νὰ προχωρήσω. "Όχι ἀπὸ δειλία ἢ φόβο, μὰ ἀπὸ ἀνάγκη ὑπαρκτική. "Άγ ὑπάρχεις, Θεέ μου, καὶ μὲ ἔφτιαξες καὶ εἶμαι ἐδῶ ζωντανὸς μὲ τίς πέντε μου αἰσθήσεις, ζητῶ μὲ αὐτὲς νὰ Σὲ συναντήσω, νὰ Σὲ νιώσω, νὰ Σοῦ μιλήσω.

Αὐτὸ τὸ «ἐπὶ γῆς» εἶναι ἀπόδειξη πὼς «ὑπεραναβέβηκεν ἀγάπη κρίσεως»³ ὁ Θεὸς «διὰ τὸ ἀγιασθῆναι τῷ ἀνθρωπίνῳ τοῦ Θεοῦ τὸν ἀνθρωπον»⁴. Κι ἔτσι ξέρω πιά πὼς δὲν ἦρθε νὰ μὲ κρίνει, ἀλλὰ νὰ ντυθεῖ τὸ φύραμά μου, γιὰ νὰ δημιουργήσουμε μαζί, νὰ σχεδιάσουμε τὸ μέλλον μου, νὰ ἀγιάσει κάθε παραμικρὸ μου θέλω. Καὶ μέσα ἐκεῖ, σὲ αὐτὴ τὴν ἀγκάλη, νὰ μπορῶ νὰ ἀγαπήσω καὶ νὰ ξέρω πὼς κάθε μου ἔρωτας θὰ βρίσκει κατάλυμα στὸν ἔρωτά Του.⁵ Ἦρθε «μορφὴν δούλου λαβών»⁶ γιὰ νὰ ἀδειάσει τὸν ὠκεανὸ τῆς θεότητάς Του μέσα στὴ δική μου πραγματικότητα κι ἔτσι νὰ γνωρίσω τὸ δικαίωμά μου στὸ «καθ' ὁμοίωσιν»⁷.

Αὐτὴ ἡ τρέλα τοῦ «ἐπὶ γῆς» εἶναι ἀπόδειξη πὼς πρὶν πιστέψω ἐγὼ σὲ Αὐτόν, πιστεύει Αὐτός σε μένα κόντρα σὲ κάθε λογική. Μὲ ἀποδέχεται ὅπως εἶμαι μὲ τὰ στραβὰ κι ἀνάποδά μου, γιατί πιστεύει πὼς «μπορῶ νὰ ὑπάρχω ὁλόκληρος μέσα στὴ σχέση αὐτῆ, ὄχι νὰ εἶμαι ἀπλὰ ἓνα καλὸ παιδι ἢ ἓνας συγχωρεμένος»⁸. Κι ἄς προδίδω τὴν ἀγάπη Του. Κι ἄς ἀπομακρύνομαι μὲ τὴν ἐλευθερία πού μου χάρισε. Κι ἄς ἀρνοῦμαι ἀκόμα κι ὅτι Ὑπάρχει.

Αὐτὴ Του ἡ ἐμπιστοσύνη γεννᾷ τὴ δική μου πίστη γιὰ Ἐκεῖνον καὶ μὲ λιώνει σὰν κερὶ, γιατί ποτὲ δὲ φάνηκα ἀντάξιος τῆς ἀφοσίωσής Του. Στὰ ὄρια τῆς ἀνθρώπινης κατανόησης γνώρισα μαζί μὲ τὸν ὕμνωδὸ πὼς «ἄσαρκος γὰρ ὢν, ἐσαρκώθη ἐκόν· καὶ γέγονεν ὁ Ὦν ὁ οὐκ ἦν δι' ἡμᾶς· καὶ μὴ ἐκστὰς τῆς φύσεως, μετέσχε τοῦ

ἡμετέρου φυράματος»⁹. Σὲ αὐτὴν ἐδῶ ἀκριβῶς τὴν ἐνσάρκωση ξεκινᾷ ἡ ἀνθρώπινη ἱστορία ἀπὸ τὴν ἀρχὴ μὲ τὴ δική μου συμμετοχὴ, τὴ δική μου συγκατάβαση, τὸ δικό μου ἀνθρώπινο μεγάλο ναί.

Αὐτὸ τὸ ἀλλόκοτο μυστήριό που παρακολουθῶ ἐμπρὸς μου δὲν εἶναι γεγονὸς που κάποτε συνέβη καὶ ψάχνω τρόπο νὰ πιασῶ. Εἶναι σὲ χρόνο ἐνεστῶτα χτίσιμο γέφυρας μὲ σκοπὸ νὰ συναντήσω ἐδῶ, στὴν καθημερινότητά μου, τὸν Μεγάλο Ἐπισκέπτη καὶ μαζί Του νὰ περάσω ἀπέναντι, στὴ δική του ἀχρονία. Αὐτὴ ἀκριβῶς ἡ διάβαση εἶναι που κάνει τὰ Χριστούγεννα γιορτὴ!

Μίαν ἀνάμνηση τὴν ἐξαντλεῖ κανεὶς σὲ μιὰ κουβέντα, σὲ ἓναν στοχασμὸ, ἂν θέλεις βαθύτερο, σὲ ἓνα συμπόσιο λογίων ἐκλεπτυσμένο. Καὶ ἀπὸ τέτοιες ἀναμνήσεις μέλλοντος ἀδειανές, μπουχτίσαμε θαρρῶ. Τοῦ Χριστοῦ ἡ γέννα εἶναι γιορτὴ, γιατί διαδραματίζεται στὸ ἐδῶ καὶ στὸ τώρα μου που ἐλεύθερα μπορῶ νὰ πραγματώσω ἐν Θεῷ. Τοῦ Χριστοῦ ἡ Γέννα εἶναι γιορτὴ, γιατί εὐωδιάζει ἀπ' τῶν ποιμένων τὸ σπήλαιο κιόλας, Ἀνάσταση, καὶ ἄς περνᾷει πρῶτα ἀπ' τὸ Σταυρό. Τοῦ Χριστοῦ ἡ Γέννα εἶναι γιορτὴ, γιατί ἡ βρεφικότητα τῆς φάτνης σταλάζει Ἡλιο σὲ κάθε ἐπὶ γῆς ἀνθρώπινο καλωσόρισμα. Κι ἂν τὸ καλοσκεφτεῖς, ἡ Γέννα τοῦ Χριστοῦ εἶναι γιορτὴ, γιατί κάθε τί που ὄντως γεννᾶται ἔχει ἐκ προοιμίου νικήσει τὸν θάνατο. «Ὅπου Θεὸς δὲ βούλεται, νικάται φύσεως τάξις, ὡς γέγραπται. Χριστὸς ἐτέχθη, ἐκ τῆς Παρθένου, ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας».¹⁰

¹ Ἐλεύθερη ἀπόδοση Ἐ' ὠδή, Καταβασίεις Χριστουγέννων

² Πλάτων, Συμπόσιο, 203a, Ἀναβαθμοὶ φιλοσόφου ἔρωτος

³ Πατερικὴ Θεολογία

⁴ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος

⁵ Ἅγιος Νικόλαος Καβάσιλας

⁶ Πρὸς Φιλιππησίους, κέφ. 2, στ. 7

⁷ Γενέσεως, κέφ. 1, στ. 26

⁸ «Σὲ τί μᾶς χρειάζεται ἡ ἐνσάρκωση», π. Νικόλαος Λουδοβίκος

⁹ Τρίτο κάθισμα, Ὁρθρος Χριστουγέννων

¹⁰ Πρῶτο κάθισμα, Ὁρθρος Χριστουγέννων

Γεγονότα - Σχόλια

«ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ Η ΕΚΚΟΣΜΙΚΕΥΣΗ;»

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΕΤΗΣΙΟΥ ΙΕΡΑΤΙΚΟΥ

ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

Με στόχο τὴ συνεχῆ ἐπιμόρφωση καὶ κατάρτιση τῶν κληρικῶν τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, ποὺ ἀποτελεῖ μία ἀπὸ τὶς προτεραιότητες τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Εὐσταθίου, πραγματοποιήθηκε τὴν Πέμπτη 3 Σεπτεμβρίου 2015 τὸ Ἐτήσιο Γενικὸ Ἱερατικὸ Συνέδριο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, στὴν αἴθουσα τῆς Στέγης Νεότητας στὴ Σπάρτη μὲ θέμα: «Ἐκσυγχρονισμὸς ἢ ἐκκοσμίκευση»; Πρὶν τὴν ἔναρξη τοῦ Συνεδρίου, τελέσθηκε Θεία Λειτουργία στὸν Μητροπολιτικὸ Ναό, προεξάρχοντος τοῦ Σεπτοῦ Ποιμενάρχου μας κ. Εὐσταθίου. Ἡ λατρευτικὴ σύναξη ἐπισφραγίστηκε μὲ τὴν τέλεση μνημοσύνου γιὰ τοὺς ἱερεῖς ποὺ ἀπεβίωσαν τὸν τελευταῖο χρόνο. Τὸ Συνέδριο ξεκίνησε μὲ προσευχὴ καὶ ἀκολούθησαν προσφωνήσεις ἀπὸ τὸν Ἡγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίων Ἀναργύρων Πάρωνος Πανσο. Ἀρχιμανδρίτη π. Πορφύριο Κονίδη καὶ τὸν Σεβ. Μητροπολίτη μας κ. Εὐστάθιο, ὁ ὁποῖος κηρύσσοντας τὴν ἔναρξη τῶν ἐργασιῶν ἀρχικὰ εὐχαρίστησε τοὺς δύο διακεκριμένους ὁμιλητές, τὸν Προηγούμενο τῆς Ι.Μ Ἁγίων Ἀναργύρων Πάρωνος Πανσο. Ἀρχιμανδρίτη π. Πάμφιλο Γιαπιντζάκη καὶ τὸν καθηγητὴ Θεολογίας τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν κ. Ἀθανάσιο Ἀντωνόπουλο γιὰ τὴν ἀποδοχὴ τῶν προσκλησέων του, ἐκθειάζοντας παράλληλὰ τὸ ἦθος, τὴν προσωπικότητα καὶ τὴν ἄρτια ἐπιστημονικὴ κατάρτισή τους. Ἐπίσης,

ἐπισήμανε στοὺς κληρικούς τὴ σπουδαιότητα τοῦ θέματος, ἀφοῦ στὴν ἐποχὴ μας ἡ ἐκκοσμίκευση τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βίου εἶναι ἕνας ὑπαρκτὸς κίνδυνος, ποὺ ἐκδηλώνεται σὲ πολλὲς πτυχές τῆς καθημερινῆς ζωῆς. Ἐν συνεχείᾳ, οἱ δύο ὁμιλητὲς μὲ μεστό, σφαιρικὸ καὶ γλαφυρὸ λόγο ἀνέπτυξαν τὸ θέμα ἐπιχειρώντας κατ' ἀρχὰς τὸν ὀρισμὸ τῶν δύο ἐννοιῶν, τοῦ ἐκσυγχρονισμοῦ καὶ τῆς ἐκκοσμίκευσης, καὶ στὴ συνέχεια παρουσιάζοντας τὰ ζητήματα ποὺ δημιουργοῦνται σὲ σχέση μὲ τὸν ἐκκλησιαστικὸ βίον. Κοινὸς τόπος στὶς ὁμιλίες τοὺς ἦταν ἡ πεποίθηση ὅτι ἡ κοινωνία πρέπει νὰ ἔρθει πιὸ κοντὰ στὴν Ἐκκλησία καὶ ὄχι νὰ ἐκκοσμικευθεῖ ἡ ἴδια. Διευκρινίστηκε, ὡστόσο, ὅτι ἡ Ἐκκλησία δὲν ἀρνεῖται τὸν ἐκσυγχρονισμό, ἀρκεῖ αὐτὸς νὰ λειτουργεῖ πρὸς ὄφελος αὐτῆς καὶ ὄχι ὡς μέσο ἀλλοίωσής της. Ἀκολούθησε διάλογος κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ ὁποῖου διευκρινίστηκαν σημεῖα τῶν τοποθετήσεων τῶν ὁμιλητῶν καὶ δόθηκαν ἀπαντήσεις, τόσο ἀπὸ τοὺς ἴδιους, ὅσο καὶ ἀπὸ τὸν Σεβασμιώτατο, σὲ καίριες ἀπορίες τῶν ἱερέων.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΙΕΡΑΣ ΣΥΝΟΔΟΥ

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΣΕΒ. ΠΟΙΜΕΝΑΡΧΗ ΜΑΣ

ΓΙΑ ΤΑ 35 ΧΡΟΝΙΑ ΑΡΧΙΕΡΑΤΕΙΑΣ ΤΟΥ

Τριανταπέντε χρόνια ἀγλαόκαρπου ἀρχιερατείας συμπλήρωσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Εὐστάθιος στὴν ἱστορικὴ Ἱερὰ Μητρόπολή μας. Μὲ ἀφορμὴ τὸ γεγονός αὐτὸ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀπέστειλε ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Σεπτὸ Ποιμενάρχη μας, στὴν ὁποία

έκθειάζεται ή προσωπική έκδρασή του, ή πολυετής και καλή μαρτυρία και τὰ ἀγαθὰ ἔργα του, μὲ στόχο τὴν προστασία καὶ τὴν προκοπή τῶν πιστῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας. Στὴ συνέχεια, ἐπισημαίνεται ὅτι τὸ σύνολο τῶν Ἱεραρχῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀναγνωρίζει στὸ πρόσωπο τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας τὸν ἀγαπητὸ ἀδελφὸ ποὺ διαλάμπει διὰ τῆς προσφορᾶς του. Ἡ ἐπιστολὴ ὀλοκληρῶνεται μὲ τὴν εὐχὴ ὁ Πανάγαθος Θεὸς νὰ εὐλογεῖ καὶ νὰ ἀγιάζει τὰ σωτήρια ἔργα τοῦ Ποιμενάρχου μας καὶ νὰ τὸν διαφυλάττει ὑγιῆ γιὰ πολλὰ ἀκόμα χρόνια, ἔτσι ὥστε νὰ συνεχίσει ἀπρόσκοπτα τὸ καρποφόρο καὶ πολύμοχο ποιμαντορικό του ἔργο.

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ ΤΙΜΗΣ, ΜΝΗΜΗΣ ΚΑΙ ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΣΤΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΚΥΠΡΙΑΝΟ ΠΟΥΛΑΚΟ

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις μας διοργάνωσε τὴν Κυριακὴ 13 Σεπτεμβρίου 2015 ἐκδηλώσεις «Τιμῆς, Μνήμης καὶ Εὐγνωμοσύνης» γιὰ τὸν μακαριστὸ Μητροπολίτη Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κυρὸ Κυπριανὸ Πουλάκο, ποὺ ποίμανε τὸ χριστεπώνυμο πλήρωμα τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας ἀπὸ τὸ 1959 ἕως τὸ 1970, καὶ φέτος συμπληρῶνεται σαράντα χρόνια ἀπὸ τὴν κοίμησή του. Ἀρχικά, στὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ τῆς Εὐαγγελίστριας Σπάρτης τελέσθηκαν ὁ Ὅρθρος καὶ Δισαρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία.

Ἀκολούθησε ἐπιμνημόσυνη δέηση γιὰ τὸν ἀείμνηστο Ἱεράρχη, ἐνῶ τὸ θεῖο λόγο κήρυξε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων, ὁ ὁποῖος ἦταν πνευματικὸ τέκνο καὶ χειροτονία τοῦ μακαριστοῦ Ἱεράρχου. Στὴ συνέχεια, πραγματοποιήθηκε ἐκδήλωση στὴ Στέγη Νεότητος Σπάρτης. Τὸ πρόγραμμα ξεκίνησε μὲ παρουσίαση ὕμνων ἀπὸ τὴ χορωδία τοῦ Μουσικοῦ Συνδέσμου "Πέτρος ὁ Πελοποννήσιος" καὶ συνεχίστηκε μὲ βιωματικὴ ὁμιλία ἀπὸ τὸν ἐμφανῶς συγκινημένο Πρωτοσυγκελλεύοντα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας Αἰδ. Πρωτοπρεσβύτερο π. Γεώργιο Μπλάθρα. Ἀκολούθησε προβολὴ DVD, ποὺ ἀναφερόταν στὴ ζωὴ καὶ τὸ ἔργο τοῦ μακαριστοῦ Ἱεράρχου. Ἀμέσως μετὰ τὸν λόγο πῆρε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Εὐστάθιος, ὁ ὁποῖος εὐχαρίστησε τὸν Σεβ. Μητροπολίτη Ξάνθης κ. Παντελεήμονα, τοὺς συγγενεῖς τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Κυπριανοῦ καὶ τοὺς συντελεστὲς τῆς ἐκδήλωσης, ἐνῶ τόνισε τὴν ἀνάγκη νὰ τιμοῦμε, νὰ ἐνθυμούμαστε καὶ νὰ παραδειγματιζόμαστε ἀπὸ ἀνθρώπους ποὺ ἔχουν ἀφήσει ἀνεξίτηλό τὸ στίγμα τῆς ἀνιδιοτελοῦς προσφορᾶς τους. Ἡ ἐκδήλωση ὀλοκληρώθηκε μὲ σύντομη τοποθέτηση τοῦ συζύγου τῆς ἀνιψιάς τοῦ ἀοιδίου Μητροπολίτου, στρατηγοῦ ἐ.α. τῆς Ἑλληνικῆς Ἀστυνομίας κ. Παπακωνσταντίνου, ποὺ μίλησε γιὰ τὸν ἀοίδιμο Μητροπολίτη καὶ τὴ σχέση ποὺ εἶχε οἰκοδομήσει μαζί του.

ΛΑΜΠΡΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ ΜΟΥΣΕΙΟΥ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις μας πραγματοποίησε τὸ ἀπόγευμα τῆς Δευτέρας 28 Σεπτεμβρίου 2015, μὲ τὴν πρέπουσα λαμπρότητα, τὰ ἐγκαίνια τοῦ Μουσείου Ἐκκλησιαστικῆς Τέ-

χνης καὶ τῆς Βιβλιοθήκης τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, πού στεγάζονται στήν ὁδὸ Λυσάνδρου 3 στῆ Σπάρτη. Τὸν Ἁγιασμό τῶν ἐγκαίνιων τέλεσε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Εὐστάθιος παρουσία τῶν τοπικῶν ἀρχόντων, πολλῶν κληρικῶν, ἐκπροσώπων φορέων καὶ συλλόγων καὶ πλήθους κόσμου. Τὰ ἐγκαίνια τοῦ νεότευκτου αὐτοῦ πολιτιστικοῦ κυττάρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας συνέπεσαν μὲ τὴν 35ῃ ἐπέτειο τῆς ἐνθρονίσεως τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Εὐσταθίου, ἡ ὁποία ἔγινε στὶς 28 Σεπτεμβρίου 1980. Τοὺς παρισταμένους καλωσόρισε ὁ ἐπιμελητὴς τῆς Βιβλιοθήκης κ. Βασίλειος Κουδούνης, ὁ ὁποῖος στήν ομιλία του πρῶτα μέσα ἀπὸ ἕνα συνδυασμὸ περιεκτικῆς ιστορικῆς ἀναδρομῆς καὶ ἀναφορᾶς στῆ σύγχρονη πραγματικότητα ἀνέδειξε τὴ διαχρονικὴ, ἀναλλοίωτη καὶ πολυδιάστατη ἀξία τοῦ θεσμοῦ τῆς Βιβλιοθήκης. Ἐπειτα, ἐπικεντρώθηκε στὰ ποιοτικὰ χαρακτηριστικά τῆς Συλλογῆς, στὸν κεντρικὸ σκοπὸ καὶ τίς προτεραιότητες τῆς νεοπαγοῦς Βιβλιοθήκης τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας, τονίζοντας, μεταξύ ἄλλων ὅτι εἶναι ἀνοικτὴ σε κάθε φιλομαθῆ ἀναγνώστη. Στὴ συνέχεια τὸ λόγο πήρε ὁ ἐπιμελητὴς τοῦ Μουσείου Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης κ. Δημήτριος Μπαγιῶκος. Ξεκίνησε τὴν προσλαλιὰ του μὲ μία ιστορικὴ ἀναδρομὴ στὴν προσπάθεια συγκέντρωσης τῶν κειμηλίων ἀπὸ τοὺς μακαριστοὺς Μητροπολίτες Μονεμβα-

σίας καὶ Σπάρτης Διονύσιο Δάφνο (1936-1959) καὶ Κυπριανὸ Πουλᾶκο (1959-1970) καθὼς καὶ στήν ἐπίμονη καὶ ἀγωνιώδη προσπάθεια τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Εὐσταθίου σέ πρώτη φάση νὰ διασώσει καὶ νὰ συντηρήσει τὰ κειμήλια καὶ στὴ συνέχεια νὰ δημιουργήσῃ ἕνα σύγχρονο καὶ λειτουργικὸ Μουσεῖο, γιὰ νὰ προστατευθοῦν καὶ νὰ ἀναδειχθοῦν. Ἀκολούθως ὁμίλησε ὁ Σεπτὸς Ποιμενάρχης μας, γιὰ τὸ Μουσεῖο καὶ τὴ Βιβλιοθήκη ὑπογραμμίζοντας τὸν σπουδαῖο ρόλο πού μποροῦν νὰ διαδραματίσουν στὰ πολιτιστικὰ καὶ ἐκπαιδευτικὰ δρώμενα τοῦ τόπου, ἐνῶ ὑπογράμμισε τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τὴ διατήρηση καὶ ἀνάδειξη τῆς ἐκκλησιαστικῆς παράδοσης. Ἀκολούθησε ξενάγηση ἀπὸ τὸν μουσειολόγο κ. Ἰωάννη Γκερέκο στὸ Μουσεῖο καὶ στὴ συνέχεια στὴ Βιβλιοθήκη.

ΕΠΙΜΝΗΜΟΣΥΝΗ ΔΕΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΣΤΟ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΙΕΡΟΘΕΟ ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟ

Τὴ μνήμη τοῦ Ἁγίου Ἱεροθέου τίμησε τὴν Κυριακὴ 4 Ὀκτωβρίου 2015 ἡ Ἐκκλησία μας. Μὲ ἀφορμὴ τὴν ἑορτὴ αὐτῆ, ἀλλὰ καὶ τὴ συμπλήρωση φέτος 35 ἐτῶν ἀπὸ τὴν κοίμηση τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Μονεμβασίας καὶ Σπάρτης κυροῦ Ἱεροθέου Κυριαζόπουλου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Εὐστάθιος τέλεσε τὴ Θεία Λειτουργία στὸ παρεκκλήσιο τῆς Παναγίας τῆς

Πορταίτισσας στον Ἅγιο Ἰωάννη Σπάρτης, πού εἶναι Μετόχιο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἰβήρων Ἁγίου Ὁρους στήν ἀδελφότητα τῆς ὁποίας ἄνηκε καί ὁ ἀείμνηστος Ἱεράρχης. Τό Θεῖο λόγο κήρυξε ὁ ἐφημέριος Μυστρά π. Λάζαρος Σκάγκος, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε στή ζωή καί τὸ ἔργο τοῦ ἀοιδίμου Μητροπολίτου Ἱεροθέου. Ἀμέσως μετὰ τὴ Θεία Λειτουργία τελέσθηκε ἐπιμνημόσυνη δέηση. Στὴ Θεία Λειτουργία καί τὸ μνημόσυνο παραβρέθηκε καί συμπροσευχήθηκε ὁ Καθηγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἰβήρων Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτης Ναθαναήλ. Ὁ Σεπτὸς Ποιμηνάρχης μας κ. Εὐστάθιος εὐχαρίστησε τὸν Καθηγούμενο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἰβήρων, ἐνῶ ἀπευθυνόμενος στοῦ πολυπληθῆς ἐκκλησίασμα ὑπογράμμισε τὴν ἀνάγκη νὰ ἐνθυμούμαστε καί νὰ τιμοῦμε ὅλους ὅσοι ἔχουν προσφέρει στὸν τόπο, ὅπως ὁ ἀείμνηστος προκάτοχός του. Ἐν συνεχείᾳ, τὸν λόγο ἔλαβε ὁ Καθηγούμενος τῆς Ι.Μ Ἰβήρων, ὁ ὁποῖος εὐχαρίστησε ἀπὸ τὴν πλευρὰ του τὸν Σεβ. Μητροπολίτη μας γιὰ τὴν ἀγάπη καί τὴν ὀλόθερμη στήριξη πού παρέχει στὸ Ἱερό Μετόχιο τῆς Μονῆς.

ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΗΚΕ ΜΕ ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΤΟ ΕΠΙΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΕΜΙΝΑΡΙΟ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΜΑΣ

Μὲ ἐπιτυχία ὀλοκληρώθηκαν οἱ ἐργασίες τοῦ Ἐπιμορφωτικοῦ Σεμιναρίου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας, πού εἶχε θέμα: «Ἡ ποιμαντικὴ προσέγγιση τοῦ παιδιοῦ καί τοῦ ἐφήβου στὴ σύγχρονη ἐποχὴ» καί τελοῦσε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Ἰδρύματος Ποιμαντικῆς Ἐπιμορφώσεως τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Ἡ ἐναρξὴ ἔγινε στίς 19 Ὀκτωβρίου, στοῦ Ἐνοριακοῦ Πνευματικοῦ Κέντρο Παλαιοπαναγιᾶς. Μετὰ τὴν τέλεση τοῦ Ἀγιασμοῦ ἀπὸ τον Σεβ. Μητροπολίτη μας κ. Εὐστάθιο, ἔγινε ἡ πρώτη εἰσήγηση ἀπὸ τὸν Πρωτοπρ. καί Γενικὸ Ἀρχιερατικὸ Ἐπίτροπο

τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν π. Ἀδαμάντιο Αὐγουστίδη, ὁ ὁποῖος εἶναι ἐπίσης Ἀναπληρωτὴς Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν, Ψυχίατρος καί Διευθυντὴς τοῦ Ἰδρύματος Ποιμαντικῆς Ἐπιμορφώσεως καί ἀνέπτυξε τὸ θέμα: «Τὸ παιδί καί ἡ γονεϊκὴ συντροφικὴ σχέση». Τὴν Τετάρτη 11 Νοεμβρίου 2015, στοῦ Πνευματικοῦ Κέντρο τῆς Ἐνορίας Παλαιοπαναγιᾶς, πραγματοποιήθηκε ἡ τελευταία συνάντηση μὲ εἰσηγητὴ τὸν π. Ἀδαμάντιο Αὐγουστίδη. Θέμα τῆς ὁμιλίας του ἦταν: «Τὰ δυναμικὰ τοῦ χάσματος τῶν γενεῶν». Ὑστερα ἀπὸ τὴν ὀλοκλήρωση τῆς ἐνδιαφέρουσας ὁμιλίας καί τὴν ἐποικοδομητικὴ συζήτηση πού ἀκολούθησε, πραγματοποιήθηκε ἡ ἀξιολόγηση τῶν ἐκπαιδευτῶν ἀπὸ τοὺς ἐκπαιδευόμενους, ὥστε νὰ βοηθηθεῖ τὸ Ἰδρυμα Ἐπιμορφώσεως στὴν βελτίωση τῆς λειτουργίας του. Ἐν συνεχείᾳ, τὸν λόγο πῆρε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Εὐστάθιος, ὁ ὁποῖος κατ' ἀρχὰς εὐχαρίστησε μὲ θερμὰ λόγια τὸν π. Ἀδαμάντιο, γιὰ τὴν προσφορὰ τοῦ Ἰδρύματος Ἐπιμορφώσεως στίς κατὰ τόπους Ἱερὲς Μητροπόλεις καί ἰδιαιτέρως στὴν τοπικὴ Ἐκκλησία. Ἐπίσης εὐχαρίστησε τοὺς κληρικούς καί λαϊκοὺς συμμετέχοντες γιὰ τὴν καλὴ διάθεση μὲ τὴν ὁποία παρακολούθησαν τίς εἰσηγήσεις καθὼς καί γιὰ τίς χρήσιμες παρεμβάσεις καί ἀπορίες πού ἐξέφρασαν στό πλαίσιο τοῦ Σεμιναρίου. Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ Σεμιναρίου πραγματοποιήθηκαν πολλὲς καί ἐνδιαφέρουσες ὁμιλίες ἀπὸ ἀξιόλογους εἰσηγητές.

ΝΕΟΙ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΕΣ ΣΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Στὴν πλήρωση τῶν κενῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων Κεφαλληνίας καί Τρίκκης καί Σταγῶν προχώρησε τὸ Σεπτὸ σῶμα τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας

τῆς Ἑλλάδος κατὰ τή συνεδρία αὐτοῦ στίς 9 Ὀκτωβρίου 2015. Ἡ Ἱεραρχία ἐξέλεξε γιά Μητροπολίτη Κεφαλληνίας τὸν Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Δημήτριο Ἀργυρό, Διευθυντὴ τῆς Ἀνωτάτης Ἐκκλησιαστικῆς Ἀκαδημίας Βελλᾶς Ἰωαννίνων καὶ κληρικὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰωαννίνων, ἐνῶ γιά τὴν Ἱερά Μητρόπολη Τρίκκης καὶ Σταγῶν τὸν Πρωτοσύγκελλο τῆς αὐτῆς Μητροπόλεως, Πανοσιολ. Ἀρχιμ. Χρυσόστομο Νάσση. Ἡ χειροτονία τῶν νέων ἐψηφισμένων Μητροπολιτῶν ἔγινε στὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ Ἀθηνῶν στίς 10 καὶ 11 Ὀκτωβρίου ἀντίστοιχα ἀπὸ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν Ἰερώνυμο καὶ μὲ τὴ συμμετοχὴ πολλῶν Μητροπολιτῶν τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Στούς νέους Μητροπολίτες εὐχήθηκε δεόντως καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Εὐστάθιος κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἐκλογῆς τους.

ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΟ ΤΟ 3ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΤΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΡΕΥΝΑΣ ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΣΤΟ ΜΥΣΤΡΑ

Μὲ μεγάλη ἐπιτυχία πραγματοποιήθηκε, τὸ τριήμερο 6-8 Νοεμβρίου 2015, τὸ ἐπιστημονικὸ συνέδριο μὲ θέμα: «Τὸ Βυζάντιο κατὰ τοὺς Παλαιολόγειους Χρόνους: Σχέσεις Ἀνατολῆς καὶ Δύσεως», ποὺ ὀργανώθηκε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἐρευνας Βυζαντινοῦ Πολιτισμοῦ τοῦ Πανεπιστημίου Πελοποννήσου σὲ συνεργασία μὲ τὴν Περιφερειακὴ Ἐνότητα Λακωνίας καὶ τὸν Δῆμο Σπάρτης. Τὸ συνέδριο, στὸ ὁποῖο μετέσχον διακεκριμένοι ἀκαδημαϊκοί, καθηγητὲς πανεπιστημίων καὶ ἐρευνητὲς ἀπ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἔλαβε χώρα στὸ ἀνακαινισμένο κτήριο τοῦ Ἰνστιτούτου στοὺς πρόποδες τῆς Καστροπολιτείας τοῦ Μυστρά. Σὲ ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ συνεδρίου πλήθος κόσμου παρακολουθοῦσε τὶς πολὺ ἐνδιαφέρουσες ἀνακοινώσεις γιά τὴ θεολο-

γία, τὴν ἱστορία, τὴ φιλολογία, τὴ φιλοσοφία, τὴν τέχνη, τὶς ἐπιστῆμες καὶ τοὺς θεσμοὺς στὰ Παλαιολόγεια χρόνια, θεμελιώδη περίοδο τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τὴν ὁποία ἐτέθησαν οἱ βάσεις τῆς νεοελληνικῆς συνείδησης. Ἡ ἐναρκτήρια συνεδρία πραγματοποιήθηκε τὸ ἀπόγευμα τῆς Παρασκευῆς 6 Νοεμβρίου παρουσία τοῦ Σεπτοῦ Ποιμενάρχου μας κ. Εὐσταθίου, ποὺ ἦταν μέλος τῆς Τιμητικῆς Ἐπιτροπῆς, τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομου, ὁ ὁποῖος ἦταν ἕνας ἐκ τῶν εἰσηγητῶν καὶ ἀρκετῶν τοπικῶν ἀρχόντων. Οἱ ἐπίσημοι ποὺ χαιρέτισαν τὸ συνέδριο τόνισαν τὴ σημασία τοῦ ΙΝ.Ε.ΒΥ.Π. γιά τὴν Παιδεία, τὸν Πολιτισμὸ, τὸν Μυστρά καὶ τὴ Λακωνία γενικότερα. Νὰ σημειώσουμε ὅτι, γιά νὰ τιμηθεῖ γιά τὴν ἀμέριστη στήριξή του στὸ σημαντικὸ αὐτὸ ἔργο γιά τὸν τόπο μας, ἔχει δοθεῖ τὸ ὄνομα τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου μας κ. Εὐσταθίου σὲ μίαν αἴθουσα τοῦ Ἰνστιτούτου.

ΝΕΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

Πέντε νέοι ἀναγνώστες προστέθηκαν στὴ μεγάλη χορεία τῶν ἀναγνωστῶν ποὺ ἔχει χειροθετήσει ὁ Σεβ. Ποιμενάρχης μας κ. Εὐστάθιος, κατὰ τὸ διάστημα τῆς τριακονταπενταετοῦς ποιμαντορίας του στὴν Ἱερά Μητρόπολή μας. Συγκεκριμένα, τὴν παραμονὴ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερό Ναὸ τῆς ὁμωνύμου ἐνορίας, ὁ Σεπτὸς Ποιμενάρχης μας χειροθέτησε στὸ βαθμὸ τοῦ ἀναγνώστη τὸν μαθητὴ Λυκείου Παύλο Παπαδάκη, ἐνῶ στίς 26 Αὐγούστου στὸν πανηγυρίζοντα Ἱερό Ναὸ Ἁγίου Φανουρίου Ἀνωγείων τὸν μαθητὴ Λυκείου Γεώργιο Κόνιαρη, υἱὸ τοῦ ἐφημερίου τῆς ὡς ἄνω ἐνορίας, π. Ἀνδρέου Κόνιαρη. Ἀκόμη, στίς 14 Σεπτεμβρίου ἐορτῆ τῆς Ὑψώσεως τοῦ Τιμίου Σταυροῦ στὸν Ἱερό Ναὸ Ἁγίου Σπυρίδωνος Σπάρτης ὁ Σεβ. Ποι-

μενάρχης μας χειροθέτησε ἀναγνώστη τὸν φοιτητὴ Νοσηλευτικῆς κ. Γεώργιο Καρκαμπάση. Τέλος στίς 19 Σεπτεμβρίου στὸν Ἑσπερινὸ τῆς ἑορτῆς τοῦ Ἁγίου Εὐσταθίου χειροθέτησε ἀναγνώστη τὸν μαθητὴ Λυκείου Θεόδωρο Σπηλιώτη καὶ στίς 22 Νοεμβρίου στὸν Ἑσπερινὸ τῆς Ἐνθρονίσσεως τῆς Εἰκόνας τοῦ Ὁσίου Νίκωνος τὸν μαθητὴ Λυκείου Χρῆστο Σπηλιώτη, ἀμφότεροι υἱοὶ τοῦ Αἰδεσιμολ. π. Ἀθανασίου Σπηλιώτη καὶ ἐγγονοὶ τοῦ Ποιμενάρχου μας. Καὶ στοὺς πέντε νέους ἀναγνώστες ὁ Σεβασμιώτατος εὐχήθηκε νὰ διακονήσουν τὴν Ἐκκλησία μὲ ζῆλο, αὐταπάρνηση καὶ πρὸς δόξα Θεοῦ.

ΜΕ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΛΑΜΠΡΟΤΗΤΑ Η ΠΑΝΗΓΥΡΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΟΥΧΟΥ ΤΗΣ ΣΠΑΡΤΗΣ ΟΣΙΟΥ ΝΙΚΩΝΟΣ

Μὲ τὴν πρέπουσα μεγαλοπρέπεια, πάνδημη συμμετοχὴ καὶ ἐκκλησιαστικὴ κατάλυξη ἡ Σπάρτη καὶ ἡ εὐρύτερη περιοχὴ ἐόρτασαν καὶ φέτος, τὴν Πέμπτη 26 Νοεμβρίου 2015, τὴ μνήμη τοῦ Ὁσίου Νίκωνος τοῦ "Μετανοεῖτε". Διεξοδικότερα, τὸ ἀπόγευμα τῆς Τετάρτης 25 Νοεμβρίου ἐψάλη ὁ Μέγας Πανηγυρικὸς Πολυαρχιερατικὸς Ἑσπερινὸς χοροστατοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Γρεβενῶν κ. Δαβίδ καὶ συχοροστατούντων τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Ἀλεξάνδρου, Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομου, Νέας Ἰωνίας κ. Γαβριὴλ καὶ τοῦ Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Εὐσταθίου. Τὸ θεῖο λόγο κήρυξε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Γρεβενῶν κ. Δαυίδ, ὁ ὁποῖος παίρνοντας ἀφορμὴ ἀπὸ τὸν τιμῶμενο Ὁσιο Νίκωνα τόνισε τὴν ἀναγκαιότητα τῆς κοινωνίας τοῦ ἀνθρώπου μὲ τὸ Θεό, μέσω τῆς εἰλικρινοῦς καὶ βαθιᾶς μετανοίας. Τὴν κυριώνυμη ἡμέρα τῆς ἑορτῆς, στὸν πανηγυρίζοντα περικαλλῆ Ἱερὸ Ναὸ τελέσθηκαν ἀρχικὰ ὁ Ὁρθρος, καὶ

ἡ Πολυαρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μαντινείας καὶ Κυνουρίας κ. Ἀλεξάνδρου καὶ συλλειτουργούντων των ὡς ἄνω Σεβ. Αρχιερέων. Τὸ θεῖο λόγο κήρυξε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, ὁ ὁποῖος ἀπευθυνόμενος στοὺς πιστοὺς, ποὺ εἶχαν κατακλύσει τὸ Ναὸ, μίλησε ἀρχικὰ γιὰ τὸ δύσβατο δρόμο τὸν ὁποῖο ἐπέλεξε ὁ Ὁσιος Νίκων παραβλέποντας τὴν πλούσια καὶ ἀπροβλημάτιστη ζωὴ ποὺ του προσφερόταν. Στὴ συνέχεια, ἀναφέρθηκε στὴ μετάνοια ὡς βασικὴ προϋπόθεση τῆς χριστιανικῆς καὶ ἐνάρετης ζωῆς. Μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας ἀκολούθησε ἡ λιτάνευση τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας τοῦ Ὁσίου Νίκωνος διαμέσου τῶν κεντρικῶν ὁδῶν τῆς Σπάρτης. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Εὐστάθιος, κατακλείοντας τὴν πανηγυρικὴ σύναξη, εὐχαρίστησε ἐγκάρδια ὅλους ὅσοι παρέστησαν καὶ συνετέλεσαν στὴν ἐπιτυχία τῆς πανηγύρεως. Ἰδιαίτερη εὐγνωμοσύνη ἐξέφρασε πρὸς τοὺς Σεβ. Μητροπολίτες ποὺ ἀνταποκρίθηκαν στὴν πρόσκλησή του, τοὺς ἐφημέριους καὶ τοὺς λοιποὺς διακονοῦντες τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, τὸν εὐαγγῆ Κληρο, τὶς Ἀρχές, τοὺς ἱεροψάλτες, τοὺς εὐσεβεῖς πιστοὺς, τοὺς φορεῖς τῆς πόλης, τοὺς μαθητὲς τῶν ἐκπαιδευτηρίων, καθὼς καὶ τοὺς φοιτητὲς τῶν Πανεπιστημιακῶν σχολῶν. Ξεχωριστὲς εὐχαριστίες ἀπηύθυνε πρὸς τὸ διευθυντὴ καὶ τοὺς τεχνικοὺς τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὴν ἀναμετάδοση τόσο τοῦ Ἑσπερινοῦ ὅσο καὶ τῆς Θ. Λειτουργίας.

ΕΠΕΤΕΙΑΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΑ 60 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΑ ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΤΟΥ Ι.Ν ΟΣΙΟΥ ΝΙΚΩΝΟΣ

Ὁλοκληρώθηκαν τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς 29 Νοεμβρίου 2015 οἱ

ἐκδηλώσεις για τὸν ἑορτασμό τοῦ Πολιοῦ-
χου τῆς Σπάρτης Ὁσίου Νίκωνος τοῦ
“Μετανοεῖτε” καὶ τῆς ἐπετείου τῆς συμπλή-
ρωσης ἐξήντα ἐτῶν ἀπὸ τὰ ἐγκαίνια τοῦ φε-
ρώνυμου Ἱεροῦ Ναοῦ. Συγκεκριμένα, ἐντὸς
τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, πραγματοποιήθηκε
ἐκδήλωση, ἡ ὁποία περιελάμβανε ἀρχικά
ὀμιλία τοῦ Πρωτοσυγκελλεύοντος τῆς Ἱερᾶς
Μητροπόλεώς μας π. Γεωργίου Μπλάθρα,
μὲ θέμα: «Ἡ ἀνέγερσις καὶ τὰ ἐγκαίνια τοῦ
Ἱεροῦ Ναοῦ Ὁσίου Νίκωνος Σπάρτης». Στὴν
ὀμιλία ἀναφέρθηκαν ὅλες οἱ προσπάθειες
καὶ τὰ σχέδια για ἀνέγερση τοῦ Ναοῦ, ἡ
καθοριστικὴ συμβολὴ τοῦ ἀειμνήστου Μη-
τροπολίτη Διονυσίου Δάφνου καὶ ἀρκετῶν
Σπαρτιατῶν σὲ Ἑλλάδα καὶ Ἐξωτερικὸ
καθὼς καὶ ἡ μεγαλοπρεπὴς τελετὴ τῶν
ἐγκαίνιων παρουσία τοῦ Βασιλικοῦ ζεύγους
Παύλου καὶ Φρειδερίκης καὶ τοῦ τότε
ἔφηβου πρίγκηπα Κωνσταντίνου. Στὴ συνέ-
χεια μίλησε ὁ συντηρητὴς τῶν
τοιχογραφιῶν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ κ. Παναγιώ-
της Θεοφιλάκος, μὲ θέμα: «Ἡ ἀγιογράφηση
καὶ ἡ συντήρηση τῶν τοιχογραφιῶν τοῦ
Ἱεροῦ Ναοῦ Ὁσίου Νίκωνος». Ὁ κ. Θεοφιλά-
κος περιέγραψε μὲ γλαφυρὸ τρόπο τὴν
προσπάθεια ποὺ ξεκίνησε πρὶν λίγα χρόνια
για τὴ συντήρηση τῶν τοιχογραφιῶν, ἡ
ὁποία δὲν ἔχει καταφέρει ἀκόμα νὰ
ὀλοκληρωθεῖ λόγω ἔλλειψης οἰκονομικῶν

πόρων. Ἀκολούθησε ἀπόδοση Βυζαντινῶν
ῥυθμῶν ἀπὸ χορωδία κληρικῶν τῆς Ἱερᾶς
Μητροπόλεώς μας ὑπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ
Πρωτοπρ. π. Βασιλείου Καπερώνη,
ἐφημερίου καὶ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου
Βλαχιώτη. Κατακλείοντας τὴν ἐκδήλωση ὁ
Σεπτὸς Ποιμενάρχης μας κ. Εὐστάθιος
εὐχαρίστησε ὅλους ὅσοι συνετέλεσαν στὸν
ἐπιτυχημένο ἑορτασμό τοῦ Πολιοῦχου καὶ
τῆς ἐπετείου τῶν 60 ἐτῶν ἀπὸ τὰ ἐγκαίνια
τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ. Ἀπὸ τὴν πλευρὰ του τὸ
Ἐκκλησιαστικὸ Συμβούλιο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ
Ὁσίου Νίκωνος μὲ ὁμόφωνη ἀπόφασή του,
ἀπένειμε στὸν Σεβασμιώτατο διὰ τοῦ προ-
ισταμένου τοῦ Ναοῦ π. Ἰωάννου Μιχαλό-
πουλου, ἓνα ἀρχιερατικὸ ἐγκόλπιο σὲ
ἔνδειξη ἀναγνώρισης τῆς συμβολῆς του σὲ
διάφορα ἔργα στὸν Ἱερὸ Ναό, ἀλλὰ καὶ για
τὴ γενικότερη προσφορά του στὰ 35 χρόνια
ποιμαντορίας του στὴν Ἱερὰ Μητρόπολή
μας. Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας τὸ προσφερ-
θέν ἐγκόλπιο τὸ ἀφιέρωσε στὸν Ἱερὸ Ναό
τοῦ Ὁσίου Νίκωνος καὶ τόνισε ὅτι τὰ ἔργα
ποὺ ἔγιναν στὸν Ἱερὸ Ναό ἦταν ἀποτέλεσμα
κινητοποίησης τῶν ἐνοριτῶν καὶ ὅτι ἡ Ἱερὰ
Μητρόπολη, ὁ Μητροπολίτης καὶ οἱ
ὑπεύθυνοι ἱερεῖς ἀπέτελεσαν τὸ μέσο
ὑλοποίησης καὶ ὀργάνωσης τῆς ὅλης προ-
σπάθειας. Ἐν συνεχείᾳ, οἱ παρευρισκόμενοι
ἐπισκέφθηκαν στὸ παραπλευρῶς Ἐνοριακὸ
Πνευματικὸ Κέντρο τὴν ἔκθεση φωτογρα-
φίας ἀπὸ τὴν ἀνέγερση τοῦ Ναοῦ καὶ τὰ
ἐγκαίनिά του, καθὼς καὶ ἀπὸ σημαντικὲς
θρησκευτικὲς τελετὲς ποὺ πραγματοποιή-
θηκαν τὰ χρόνια τῆς λειτουργίας του. Πα-
ράλληλα ἔγινε προβολὴ ἑνὸς τρίλεπτου
ντοκουμέντου ἀπὸ τὰ ἐγκαίνια τοῦ ναοῦ τὸ
1955, ποὺ δώρισε ὁ συμπατριώτης μας
εἰκονολήπτης κ. Περγαντῆς.

Χρονικά τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης μας κ. Εὐστάθιος κατὰ τὸν μῆνα Σεπτέμβριο 2015

Ἐ λ ε ι τ ο ὕ ρ γ η σ ε τὴν 6ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ὁσίου Λεοντίου εἰς Μονεμβασίαν καὶ προέστη τῆς λιτανεύσεως τοῦ Ἱεροῦ Λειψάνου τοῦ Ἁγίου (ἐπέτειος ἐγκαινίων), τὴν 8ην εἰς τὴν πανηγυρίζουσαν Ἱερὰν Μονὴν Φανερωμένης Ἀναβρυτῆς, τὴν 12ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ὁσίου Νίκωνος, τὴν 13ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν καὶ ἐτέλεσε τὸ μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Σπάρτης Κυπριανοῦ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 40 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκδημίας αὐτοῦ, τὴν 14ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος Σπάρτης, τὴν 19ην εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ζερμπίτσας καὶ ἐτέλεσε τὸ ἐτήσιον μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου Ἱερομονάχου Παύλου Ζησάκη, τὴν 20ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Εὐσταθίου τοῦ Ἰδρύματος τῶν Μολάων, τὴν 24ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν Μυρτιδιωτίσεως Δαιμονιάς καὶ τὴν 27ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τῆς Ἁγ. Παρασκευῆς Ἀμυκλῶν.

Ἐ χ ο ρ ο σ τ ἄ τ η σ ε κατὰ τὸν ἑσπερινὸν τὴν 6ην εἰς τὸν Ἱέρακα, τὴν 7ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν Γενεσίου τῆς Θεοτόκου Ἀσωποῦ, τὴν 13ην εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Καστρίου, τὴν 14ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ὁσίου Νίκωνος (χαίρετισμοὶ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ) τὴν 19ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν ἐπὶ τῇ ἐπετείῳ τῶν ὀνομαστηρίων αὐτοῦ τὴν 22αν εἰς τὸ Μεσοχώριον-Φαρακλόν, τὴν 23ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν Μυρτιδιωτίσεως Βελανιδίων, τὴν 25ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Θεολόγου τῆς Ὁμωνύμου ἑνορίας, καὶ τὴν 30ην εἰς τὸν ἑορτάζοντα Ἱερὸν Ναὸν Ἐλευθερωτρίας Βασσαρά.

Ἐ β ἄ π τ ι σ ε τὴν 5ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Ἁγίου Γεωργίου Καλαμάτας τὴν θυγατέρα τοῦ Γεωργίου καὶ τῆς Χριστίνας Παντζῆ δισεγγονὴν του εἰς τὴν ὁποίαν ἐδόθη τὸ ὄνομα Ζωὴ καὶ τὴν 27ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ὁσίου Νίκωνος τὸ τέκνον τοῦ Δημητρίου καὶ Αἰκατερίνης Ἀλατσᾶ εἰς τὸ ὁποῖον ἐδόθη τὸ ὄνομα Ἰωάννης.

Ἡ ὑ λ ό γ η σ ε τὴν 5ην εἰς Βελλιές τὸν γάμον τοῦ Δημητρίου Λυμπέρη καὶ τῆς Ματούλας Κατσουλῶτου θυγατρὸς τοῦ Ἐφημερίου τῆς ἑνορίας καὶ τὴν 12ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τὸν γάμον τοῦ Εὐαγγέλου Σουφλεροῦ καὶ τῆς Γεωργίας Τσοῦκλερῆ.

Ἐ χ ε ι ρ ο θ έ τ η σ ε τὴν 14ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος Σπάρτης Ἀναγνώστην τὸν Φοιτητὴν Νοσηλευτικῆς Γεώργιον Καρκαμπάσην καὶ τὴν 19ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τὸν μαθητὴ Λυκείου Θεόδωρον Σηλιώτην, υἱὸν τοῦ Ἐφημερίου Ὁσ. Νίκωνος π. Ἀθανασίου καὶ ἐγγονόν του.

Ἐ ν ε κ α ι ν ί α σ ε τὴν 28ην τὴν Ἐκκλησιαστικὴν Βιβλιοθήκην τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ τὸ Ἐκκλησιαστικὸν Μουσεῖον αὐτῆς.

Π ρ ο έ σ τ η τὴν 11ην εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Καστρίου τῆς Νεκρωσίμου Ἀκολουθίας τῆς Κηδείας τῆς Καθηγουμένης Εὐοδίας.

Ἐ τ έ λ ε σ ε τὸν ἀγιασμόν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς Νέας Σχολικῆς περιόδου τὴν 11ην εἰς τὰ Σχολεῖα 4ον Δημοτικόν, 1ον Γυμνάσιον, 1ον Λύκειον καὶ Μουσικὸν Γυμνάσιον Σπάρτης καὶ τὴν 16ην εἰς τὸ Ἰδιωτικὸν Σχολεῖον Πολυχρονάκου καὶ ἐπέδωκε βραβεῖο Ἀριστείας ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου διὰ ἐργασίαν σχετικὴν μὲ τὴν περίοδον τῆς τουρκοκρατίας εἰς μαθήτριαν ἐνῶ ἐπεσκέφθη τὴν 23ην τὸ Δημοτικόν, τὸ Γυμνάσιον καὶ τὸ Λύκειον τῆς πυροπλήκτου περιοχῆς Νεαπόλεως.

Συνεκάλεσε τὴν 3ην Γενικὸν Ἱερατικὸν Συνέδριον μὲ θέμα «Ἐκσυγχρονισμὸς ἢ Ἐκκοσμίκευση».

Ἐπραγματοποιήσεν τιμητικὴν ἐκδήλωσιν εἰς τὸ Κέντρο Νεότητος διὰ τὸν ἀείμνηστον Μητροπολίτην Σπάρτης Κυπριανὸν Πουλάκον τὴν 13ην.

Ἐπεσκέφθη ποιμαντικῶς τὴν 21ην τὴν Ἑνορίαν Σκάλας ἢ ὁποία ἐπλήγη ὑπὸ πρωτοφανοῦς ἀνεμοστροβίλου.

Προήδρευσε τὴν 21ην συνεδριάσεως τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου καὶ τὴν ἰδίαν ἡμέραν συνεδριάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Ἀσύλου Ἀνιάτων.

Κατὰ τὸν μῆνα Ὀκτώβριον 2015

Ἐλειτούργησε τὴν 3ην εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ζερμπίτης καὶ ἐτέλεσε τὸ ἐτήσιον μνημόσυνον τῆς ἀειμνήστου Ἡγουμένης Παρθενίας, τὴν 4ην εἰς τὸ Μετόχιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἰβήρων καὶ ἐτέλεσε τὸ μνημόσυνον τοῦ ἀειμνήστου Μητροπολίτου Σπάρτης Ἱεροθέου ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τριάκοντα πέντε ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐκδημίας αὐτοῦ, τὴν 11ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου Σπάρτης, τὴν 17ην εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Καστρίου καὶ ἐτέλεσε τὸ τεσσαρακονθήμερον μνημόσυνον τῆς Ἡγουμένης Εὐοδίας, τὴν 18ην εἰς τοὺς Ἁγίους Ἀποστόλους Βοιῶν, τὴν 21ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Ἰωάννου εἰς τὸ Γεράκι, τὴν 23ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν ἐτέλεσε τὴν λειτουργίαν τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου τοῦ Ἀδελφοθέου, τὴν 25ην εἰς τὴν Ἀγόριαν τὴν 26ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Δημητρίου Κλαδᾶ, τὴν 28ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν καὶ ἐν συνεχείᾳ προέστη τῆς Δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἐθνικῇ ἐπετείῳ.

Ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν ἑσπερινὸν τὴν 11ην εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Καστρίου, τὴν 20ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Ἰωάννου εἰς Γοῦβες, τὴν 25ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Δη-

μητρίου Παπαδιανίκων, ἐνῶ τὴν 20ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν προέστη τῆς Δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς Ἀστυνομίας.

Ἐβάπτισε τὴν 3ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Ἀθανασίου Ἁγίας Εἰρήνης (Βάρσοβας) τὰ τέκνα τοῦ Γεωργίου καὶ τῆς Δήμητρας Κούτσαρη εἰς τὰ ὁποῖα ἐδόθησαν τὰ ὀνόματα Ἰωάννης καὶ Γεωργία ἀντιστοίχως, τὴν 4ην εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ἰέρακος τὸ τέκνον τοῦ Ἱερέως Νικολάου Δελακοβία εἰς τὸ ὁποῖον ἐδόθη τὸ ὄνομα Σταματική καὶ τὴν 31ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἐλκομένου τὸ τέκνον τοῦ Σωτηρίου Βουρλέτση εἰς τὸ ὁποῖον ἐδόθη τὸ ὄνομα Νικόλαος.

Ὁρκισε τὴν 2αν εἰς τὸ ΚΕΕΜ Σπάρτης τοὺς Νεοσυλλέκτους τῆς 2015 Ἐ' ἘΣΣΟ.

Ἐνεκαινίασε τὴν 17ην εἰς Ἀφυσσοῦ τὸ Φαρμακεῖον τῆς κ. Ἐλισάβετ Πουλοκέφαλου.

Ἐτέλεσε τὴν 19ην τὸν ἀγιασμὸν ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τοῦ Σεμιναρίου Ἐπιμορφώσεως τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου εἰς τὸ ἐνοριακὸν Κέντρον Παλαιοπαναγιᾶς καὶ παρηκολούθησε ὅλα τα Μαθήματα τοῦ Σεμιναρίου ποὺ ἐπραγματοποιήθησαν τὴν 22αν εἰς τὸ Ξηροκάμπι, τὴν 30ην εἰς τὸν Βλαχιώτην.

Προήδρευσε τὴν 5ην τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Μοναχικοῦ Βίου, τὴν 16ην τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου Παρορίου, τὴν ἰδίαν ἡμέραν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου τοῦ Προσκυνηματος Ἁγίου Βασιλείου Σπάρτης καὶ τὴν 29ην ἐπίσης τοῦ Συμβουλίου τοῦ Προσκυνηματος, ἐνῶ τὴν 22αν προήδρευσε τῆς Συνάξεως τῶν Ἀρχιερατικῶν Ἐπιτρόπων.

Συμμετέσχε εἰς τὴν Τακτικὴν Ἱεραρχίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὡς μέλος αὐτῆς τὴν 6ην, 7ην, 8ην καὶ 9ην καὶ ἔλαβε μέρος κατὰ τὰς ἐκλογὰς διὰ τὴν ἀνάδειξιν τῶν Μητροπολιτῶν Κεφαλληνίας καὶ Τρίκκης καὶ Σταγῶν.

Κατὰ τὸν μῆνα Νοέμβριον

Ἐλειτούργησε τὴν 1ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τῶν Ἁγίων Ἀναργύρων τῆς ὁμωνύμου ἐνορίας, τὴν 8ην εἰς τὸν πανηγυρί-

ζοντα Ἱερὸν Ναὸν Ταξιαρχῶν Νιάτων, τὴν 9ην εἰς τὸ πανηγυρίζον Προσκύνημα τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Συκέας, τὴν 11ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Βασιλείου Σπάρτης, τὴν 14ην εἰς τὰ Καλύβια Σοχᾶς, τὴν 15ην εἰς τὸν Λεῆμονα, τὴν 18ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ πολιούχου μας (Ἀγρυπνία ἐπὶ τῇ ἐνάρξει τῆς ἑβδομάδος τοῦ Ὁσίου Νίκωνος), τὴν 21ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν καὶ ἐν συνεχείᾳ προέστη τῆς Δοξολογίας ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων, τὴν 22αν ἐπίσης εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν καὶ προέστη τῆς Δοξολογίας διὰ τὴν Ἐθνικὴν Ἀντίστασιν καὶ ἐτέλεσε τὸ Μνημόσυνον τῶν 118 ἐκτελεσθέντων ὑπὸ τῶν στρατευμάτων Κατοχῆς, ἐνῶ ἐν συνεχείᾳ ἐτέλεσε τρισάγιον εἰς τὸν τόπον τῆς ἐκτελέσεώς των, τὴν 25ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης Σπάρτης, τὴν 26ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ὁσίου Νίκωνος, κατὰ τὴν πολυαρχιερατικὴν θείαν λειτουργίαν καὶ προέστη τῆς λιτανείας τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας καὶ τὴν 29ην ἐπίσης εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ πολιούχου μας καὶ ἐτέλεσε τὸ Μνημόσυνον τῶν κτητόρων καὶ εὐεργετῶν τοῦ Ναοῦ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἐξήκοντα ἐτῶν ἀπὸ τῶν ἐγκαινίων αὐτοῦ.

Ἐχοροστάτησε κατὰ τὸν ἑσπερινόν, τὴν 2αν εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Γεωργίου Μυρτέας ἐπὶ τῇ ἑορτῇ τῆς ἀνακομιδῆς τῶν Λειψάνων αὐτοῦ, τὴν 7ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν Ταξιαρχῶν Λαγίου, τὴν 8ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου Βλαχιώτη, τὴν 18ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Πολιούχου μας (Ἀγρυπνία), συγχοροστατοῦντος καὶ τοῦ Θεοφ. Ἐπισκόπου Ἐπιδαύρου κ. Καλλινίκου, τὴν 20ην εἰς τὸ πανηγυρίζον Μετόχιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἰβήρων, τὴν 22αν εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ὁσίου Νίκωνος κατὰ τὴν ἐνθρόνισιν τῆς Ἱερᾶς Εἰκόνας τοῦ Ὁσίου, τὴν 24ην εἰς τὸν πανηγυρίζοντα Ἱερὸν Ναὸν τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης Βρονταμᾶ, τὴν 25ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Πολιούχου μας μὲ τὴν συγχοροστασίαν τῶν Σεβ. Μητροπολιτῶν Μαντινείας κ. Ἀλεξάνδρου,

Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου, Νέας Ἰωνίας κ. Γαβριήλ καὶ Γρεβενῶν κ. Δαβίδ.

Πρόεστη τὴν 7ην εἰς τὴν Κοκκινόραχην τῆς Νεκρωσίμου Ἀκολουθίας τῆς Κηδείας τῆς Φωτεινῆς Γιάνναρη, τὴν 19ην εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος Σπάρτης τῆς κηδείας τῆς Μαρίας Ἀνδριοπούλου, τὴν 23ην εἰς Μαγούλαν τῆς κηδείας τοῦ Ἱεροψάλτου Χρίστου Ἀρβανίτη καὶ τὴν 28ην εἰς τὸν Μητροπολιτικὸν Ναὸν τῆς κηδείας τῆς Εὐαγγελίας Γεωργακοπούλου.

Ἐνεκαίνισε τὴν 28ην τὸ Νηπιαγωγεῖον καὶ τὸν Βρεφονηπιακὸν Σταθμὸν τῆς Νεαπόλεως.

Ἐχειροθέτησε τὴν 22αν εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν τοῦ Ὁσίου Νίκωνος, Ἀγανώστην, τὸν Μαθητὴν τοῦ Λυκείου Χρίστον Σπηλιώτην, υἱὸν τοῦ Ἐφημερίου του Ναοῦ καὶ ἐγγονὸν του ὁμιλήσας ἐπικαίρως.

Πρόηδρευσε τὴν 28ην τοῦ Δ.Σ. τοῦ Γηροκομείου Ἐλίκας, τὴν ἰδίαν ἡμέραν τοῦ Δ.Σ. τοῦ Γηροκομείου Νεαπόλεως καὶ ἐπίσης τὴν ἰδίαν ἡμέραν τοῦ Δ.Σ. τῶν Κατασκηνώσεων Νεαπόλεως καὶ τὴν 30ην τοῦ Μητροπολιτικοῦ Συμβουλίου.

Ἐπίσης προήδρευσε τὴν 4ην καὶ τὴν 12ην συσκέψεως διὰ θέματα τῆς Ἐνορίας Παρορίου.

Συμμετέσχεν εἰς τὰ μαθήματα ἐπιμορφώσεως εἰς τὸ εἰδικὸ Σεμινάριο διὰ κληρικούς καὶ στελέχη τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως τὴν 4ην καὶ τὴν 5ην εἰς τὸ Πνευματικὸν Κέντρον Τσεραμιοῦ καὶ τὴν 11ην εἰς τὸ Πνευματικὸν Κέντρον Παλαιοπαναγιᾶς καὶ ἔγινε ἡ λῆξις τῶν μαθημάτων, ἐνῶ τὴν 6ην συμμετέσχε εἰς τὸ Συνέδριον τοῦ Ἰνστιτούτου διὰ τὴν ἔρευναν τοῦ Βυζαντινοῦ Πολιτισμοῦ εἰς τὸν Μυστρᾶν καὶ προσεφώνησε ἐπικαίρως.

Κατὰ τὰς ὑπολοίπους ἐργασίμους ἡμέρας καὶ ὥρας ἐδέχθη εἰς τὰ Γραφεῖα πολλοὺς χριστιανούς, Συμβούλια καὶ ἐπεσκέφθη τὰ Ἰδρύματα, τὸ Νοσοκομεῖον τῆς Σπάρτης καὶ πενθοῦντας εἰς τὰς οἰκίας των.

*Άποψη από τούς νέους χώρους τού Μουσείου Έκκλησιαστικής τέχνης
καί τής Βιβλιοθήκης τής Ιεράς Μητροπόλεώς μας*

Από τήν Έναρξη του Σεμινάριου Έπιμορφώσεως κληρικών καί λαϊκών στελεχών τής Ίεράς Μητροπόλεώς μας

Από τό Αρχιερατικό Συλλείτουργο τής έορτής του Όσίου Νίκωνος προεξάρχοντος του Σεβ. Μητροπολίτου Μαντινείας καί Κυνουρίας κ. Αλεξάνδρου καί συλλειτουργούντων τών Σεβ. Μητροπολιτών Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου, Νέας Ίωνίας κ. Γαβριήλ, Γρεβενών κ. Δαβίδ καί του Σεβ. Ποιμενάρχου μας κ. Εύσταθίου.